

แผนการใช้ที่ดินตำบลเคียนซา อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11
กรมพัฒนาที่ดิน

กันยายน 2567

แผนการใช้ที่ดินตำบลเคียนซา

อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11

กรมพัฒนาที่ดิน

คำนำ

การจัดทำแผนการใช้ที่ดินดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 72(1) ที่ได้บัญญัติให้มีการวางแผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับศักยภาพของที่ดิน ตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนโดยแผนการใช้ที่ดินตำบลเคียนซา อำเภอกะเปอร์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้นำแนวคิดขององค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations: FAO) และโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Program: UNEP) มาปรับใช้ คือ ความเหมาะสมทางกายภาพ ความเหมาะสมทางเศรษฐกิจ การยอมรับจากสังคม การสร้างความยั่งยืนให้สิ่งแวดล้อม และเสนอทางเลือก การใช้ที่ดิน ร่วมกับวิธีการที่จำเป็นอื่น ๆ เช่น กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA) การประเมินคุณภาพที่ดิน เป็นต้น

กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดินร่วมกับสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11 และ สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี ในการดำเนินงานวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล โดยพิจารณา ภาพรวมของสภาพปัญหาในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม วิเคราะห์และ สังเคราะห์ข้อมูลนำไปสู่การวางแผนการใช้ที่ดินที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ โดยผ่าน กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) ในการระบุปัญหา ความต้องการของเกษตรกรและผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย ทั้งนี้ สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี ได้จัดทำแผนกิจกรรม/โครงการ เพื่อขับเคลื่อนแผนการ ใช้ที่ดินให้เป็นรูปธรรมเพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีการใช้ที่ดินอย่างถูกต้องเหมาะสม รักษาสภาพแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรในชุมชนให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี

กันยายน 2567

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ง
สารบัญรูป	จ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความสำคัญของการวางแผนการใช้ที่ดิน	1-1
1.2 หลักการและเหตุผล	1-1
1.3 วัตถุประสงค์	1-2
1.4 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน	1-2
1.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน	1-2
1.6 วิสัยทัศน์ของตำบล	1-3
บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป	
2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต	2-1
2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง	2-2
2.3 สภาพภูมิประเทศ	2-2
2.4 สภาพภูมิอากาศ	2-2
2.5 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน	2-5
2.6 สภาพเศรษฐกิจและสังคม	2-8
บทที่ 3 สถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติ	
3.1 ทรัพยากรป่าไม้	3-1
3.2 ทรัพยากรน้ำ	3-1
3.3 ทรัพยากรดิน	3-2
บทที่ 4 กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal: PRA)	
4.1 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)	4-1
4.2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน	4-5

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 การประเมินคุณภาพที่ดิน	
5.1 หลักการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพ	5-1
5.2 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบล	5-3
5.3 ระดับความเหมาะสมของที่ดิน	5-3
บทที่ 6 แผนการใช้ที่ดิน	
6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล	6-1
6.2 แผนการใช้ที่ดิน	6-2
บทที่ 7 การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน	
7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน	7-1
7.2 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน	7-1
7.3 กิจกรรมที่จะดำเนินการของหน่วยงานอื่น	7-2
7.4 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	7-2
เอกสารอ้างอิง	อ-1

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2-1	สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศจังหวัดสุราษฎร์ธานี	2-3
2-2	สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลเคียนซา อำเภอกะเลยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี	2-6
2-3	จำนวนประชากรและครัวเรือนตำบลเคียนซา อำเภอกะเลยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี 2566	2-8
2-4	จำนวนและสัดส่วนครัวเรือนเกษตรตำบลเคียนซา อำเภอกะเลยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี 2566	2-9
3-1	สมบัติดิน ตำบลเคียนซา อำเภอกะเลยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี	3-5
5-1	ตัวอย่างการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพของประเภท การใช้ประโยชน์ที่ดิน	5-2
5-2	ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของดิน ตำบลเคียนซา อำเภอกะเลยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี	5-4
6-1	เขตการใช้ที่ดิน ตำบลเคียนซา อำเภอกะเลยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี	6-4
7-1	กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตเกษตรกรรมที่จะดำเนินการใน ปีงบประมาณ 2568-2572	7-5
7-2	สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นในเขตการใช้ที่ดิน	7-7
7-3	เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณ ตำบลเคียนซา อำเภอกะเลยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี แผน 5 ปี (พ.ศ. 2568-2572)	7-9

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
1-1	กรอบการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล	1-4
2-1	ที่ตั้งและอาณาเขตตำบลเคียนซา อำเภอกะเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี	2-1
2-2	กราฟสมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดสุราษฎร์ธานี	2-4
2-3	สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลเคียนซา อำเภอกะเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี	2-7
3-1	ทรัพยากรดิน ตำบลเคียนซา อำเภอกะเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี	3-7
4-1	การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลเคียนซา อำเภอกะเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี	4-4
4-2	ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน ตำบลเคียนซา อำเภอกะเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี	4-6
6-1	แผนการใช้ที่ดิน ตำบลเคียนซา อำเภอกะเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี	6-5

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของการวางแผนการใช้ที่ดิน

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 มาตรา 72 รัฐพึงดำเนินการเกี่ยวกับที่ดินทรัพยากรน้ำและพลังงาน ดังต่อไปนี้

(1) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศ ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน

1.2 หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันกรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินการวางแผนการใช้ที่ดินระดับประเทศเรียบร้อยแล้วซึ่งเป็นการวางกรอบเชิงนโยบายมุ่งเน้นการพัฒนาด้านการเกษตรให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนและในขณะเดียวกันต้องอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมควบคู่กับการรักษาคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม แต่ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินในระดับพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและรักษาฐานการผลิตด้านทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนตลอดห่วงโซ่อุปทาน แผนการใช้ที่ดินระดับตำบลจึงถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานดังกล่าว

ทั้งนี้ กรมพัฒนาที่ดิน ได้จัดทำแผนปฏิบัติการกรมพัฒนาที่ดินระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้คือ “เป็นองค์กรอัจฉริยะทางดินเพื่อขับเคลื่อนการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม 15 ล้านไร่ภายในปี 2570” ซึ่งในส่วนของประเด็นการพัฒนาที่ 2 บริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินด้วยชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง ซึ่งมีเป้าหมายคือการนำชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูงไปใช้ในการบริหารจัดการทางการเกษตรในส่วนของตัวชี้วัด บริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินบนพื้นฐานของชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง ร้อยละ 100 กลยุทธ์ที่ 2 ยกระดับแผนการใช้ที่ดินไปสู่การปฏิบัติได้ กำหนดให้ร้อยละของแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลที่จัดทำแล้วเสร็จทั้งประเทศภายในปี 2570 (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80) เป็นตัวชี้วัดหนึ่งของกลยุทธ์ดังกล่าว

1.3 วัตถุประสงค์

1.3.1 เพื่อรักษาเสถียรภาพของทรัพยากรให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนภายใต้การพัฒนา
ด้านต่าง ๆ ของตำบลเคียนซา

1.3.2 เพื่อให้การใช้ที่ดินมีผลตอบแทนสูงสุดต่อหน่วยเนื้อที่อย่างยั่งยืน

1.3.3 เพื่อให้เกิดการกำหนดแผนงานโครงการกิจกรรม ที่สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดินที่
กำหนดขึ้นและอยู่บนหลักการของโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green Economy: BCG
Model)

1.4 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน

1.4.1 ระยะเวลา 1 ตุลาคม 2566 ถึง 30 กันยายน 2567

1.4.2 สถานที่ ตำบลเคียนซา อำเภอกะเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

1.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน

1.5.1 รวบรวมข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิเพื่อนำมาวิเคราะห์และใช้การกำหนดเขตการใช้ที่ดิน
ดังนี้

1) ด้านกายภาพ เช่น ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ ภูมิอากาศ
สภาพการใช้ที่ดิน เขตป่าไม้ตามกฎหมาย และมติคณะรัฐมนตรี เป็นต้น

2) ด้านเศรษฐกิจและสังคม เช่น การถือครองที่ดิน ลักษณะทางเศรษฐกิจของตำบล
จำนวนประชากร เป็นต้น

3) ด้านนโยบายและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ยุทธศาสตร์แผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 ยุทธศาสตร์ภาคแผนพัฒนาภูมิภาคจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนา
การเกษตรและสหกรณ์แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเทศบาลตำบลหรือ
องค์การบริหารส่วนตำบล

1.5.2 จัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal: PRA) เพื่อรับฟัง
ความคิดเห็นประเด็นปัญหาความต้องการด้านต่าง ๆ ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและเกษตรกรใน
ตำบล

1.5.3 ประเมินคุณภาพของที่ดินของพืชเศรษฐกิจหลักและพืชทางเลือกที่มีมูลค่าของตำบล

1.5.4 สังเคราะห์ข้อมูลจากข้อ 1.5.1 ถึง 1.5.3 เพื่อใช้ประกอบการวางแผนการใช้ที่ดิน

1.5.5 กำหนด (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินระดับตำบล

1.5.6 รับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อ (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้น

1.5.7 ปรับปรุง (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินเพื่อจัดทำแผนการใช้ที่ดินฉบับสมบูรณ์

1.5.8 นำแผนการใช้ที่ดินเข้าสู่คณะทำงานวิชาการของเขตฯ เพื่อตรวจสอบความครบถ้วน / สมบูรณ์ของเนื้อหาและองค์ประกอบ

1.5.9 เผยแพร่แผนการใช้ที่ดินเพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อนการดำเนินงานประกอบด้วย

1) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนำแผนการใช้ที่ดินที่จัดทำขึ้นไปประกอบการจัดทำแผนการพัฒนาของตำบล เพื่อนำไปสู่การของบประมาณที่มีความสอดคล้องกับศักยภาพด้านการผลิตและสภาพของทรัพยากรของตำบล

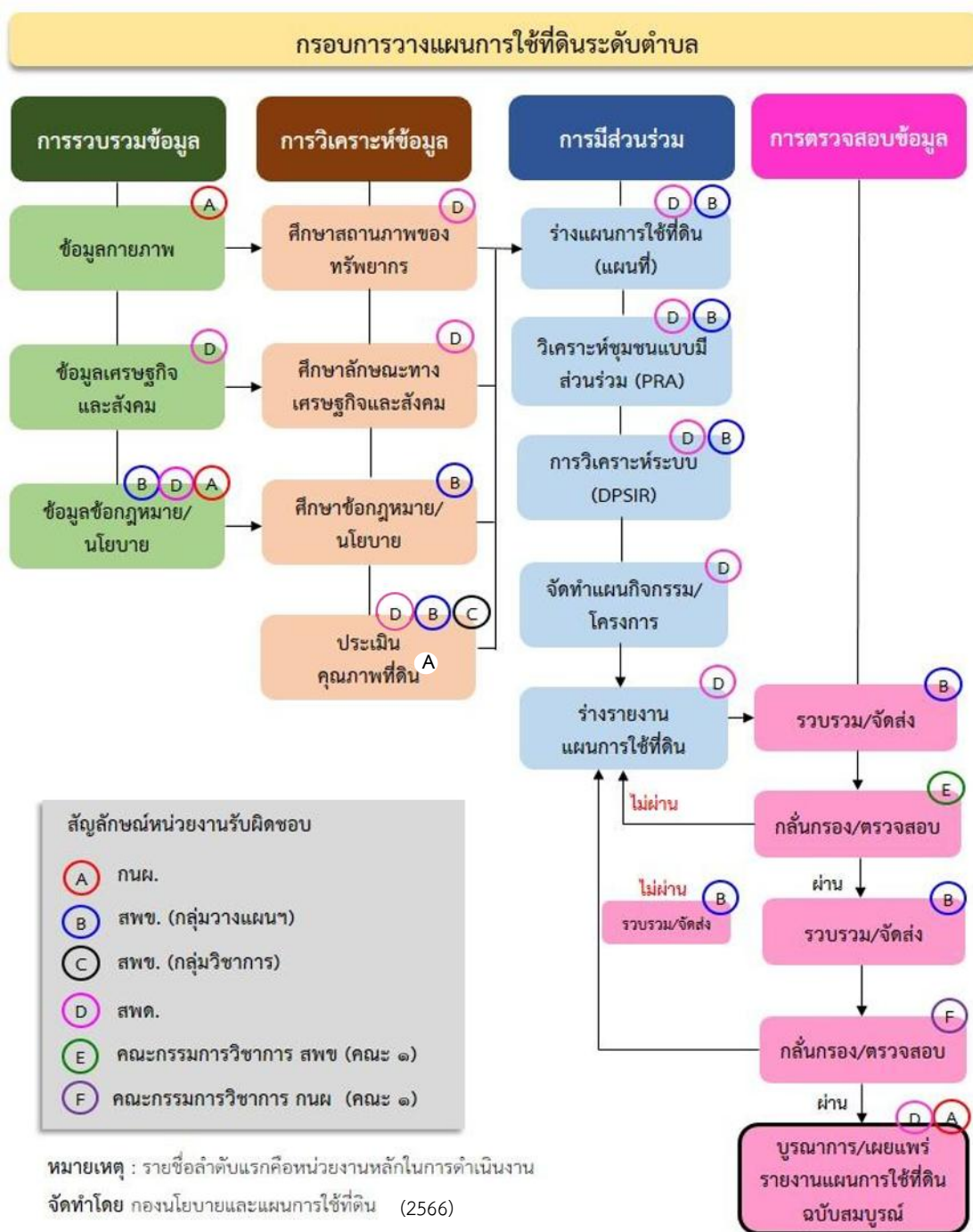
2) กรมพัฒนาที่ดิน โดยสถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11 กำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นในแต่ละเขตและสามารถใช้ประกอบการของบประมาณในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับ

3) หน่วยงานราชการอื่น ๆ สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นในแต่ละเขต

กรอบการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล (รูปที่ 1-1)

1.6 วิสัยทัศน์ของตำบล

“สิ่งแวดล้อมดี ราษฎร์มีสุข ชุมชนเข้มแข็ง เติบโตอย่างยั่งยืน น้ำใจเพียบพอ การคมนาคมสะดวก สาธารณูปโภคครบครัน และการบริการจัดการที่ดี” (องค์การบริหารส่วนตำบลเคียนซา, 2566)

รูปที่ 1-1 กรอบการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล

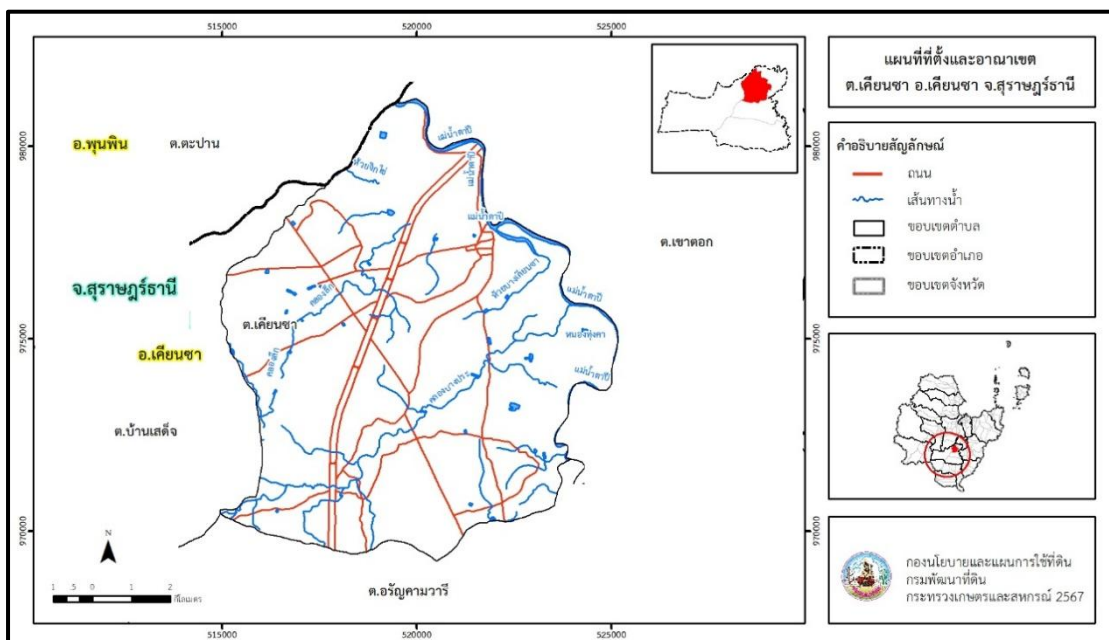
บทที่ 2

ข้อมูลทั่วไป

2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

ตำบลเคียนซา อำเภอกะเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตั้งอยู่ในอำเภอกะเคียนซา ระยะทางห่างจากที่ว่าการอำเภอกะเคียนซา 4.00 กิโลเมตร ตำบลเคียนซา มีเนื้อที่ 133.00 ตารางกิโลเมตร โดยมีอาณาเขตติดต่อดังนี้ (รูปที่ 2-1)

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลตะพาน	อำเภอยะนิง
ทิศใต้	ติดต่อกับ	แม่น้ำตาปี	อำเภอกะเคียนซา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลบ้านเสด็จ	อำเภอกะเคียนซา
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลอรัญคามวารี	อำเภอกะเคียนซา

รูปที่ 2-1 ที่ตั้งและอาณาเขตตำบลเคียนซา อำเภอกะเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง

ตำบลเคียนซา อำเภอกะเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี แบ่งส่วนการปกครองออกเป็น 7 หมู่บ้าน ดังนี้

- หมู่ที่ 1 บ้านแหลมไผ่
- หมู่ที่ 2 บ้านปลายหริก
- หมู่ที่ 3 บ้านดอนพยอม
- หมู่ที่ 4 บ้านปลายคลอง
- หมู่ที่ 5 บ้านบางประ
- หมู่ที่ 6 บ้านอุดมรัตน์
- หมู่ที่ 7 บ้านสุธรรมเจริญพัฒนา

2.3 สภาพภูมิประเทศ

ลักษณะพื้นที่ทั่วไปส่วนใหญ่เป็นที่ดอน มีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ ลูกคลื่นลอนลาด และลูกคลื่นลอนชัน ทิศตะวันออกมีแม่น้ำตาปีไหลผ่าน และมีคลองธรรมชาติ คลองขุด คลองชลประทานไหลผ่านโดยมีคลองที่สำคัญ เช่น ห้วยจิกไข่ ห้วยบางเคียนซา ห้วยเหล็กไฟ คลองบางประ คลองลำโน คลองลึก

2.4 สภาพภูมิอากาศ

จากการศึกษาสถิติภูมิอากาศคาบ 30 ปี (พ.ศ. 2537-2566) พบว่า ตำบลเคียนซา อำเภอกะเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีรายละเอียดดังนี้

2.4.1 อุณหภูมิ

มีอุณหภูมิโดยเฉลี่ยทั้งปี 27.0 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 34.5 องศาเซลเซียส ในเดือนเมษายน และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 21.8 องศาเซลเซียส ในเดือนมกราคม

2.4.2 ปริมาณน้ำฝน

มีปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปี 2,032.3 มิลลิเมตร มีฝนตกประมาณ 164 วัน เดือนที่มีฝนตกมากที่สุด ในเดือนพฤศจิกายน มีปริมาณฝน 383.6 มิลลิเมตร และมีฝนตกประมาณ 19 วัน

2.4.3 สมดุลน้ำเพื่อการเกษตร

จากข้อมูลสถิติภูมิอากาศในคาบ 30 ปี (พ.ศ.2537-2566) ณ สถานีตรวจอากาศเกษตร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้นำมาวิเคราะห์สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร ซึ่งเป็นการวิเคราะห์หาช่วงฤดูกาลเพาะปลูกพืช ตลอดจนช่วงระยะเวลาที่พืชเสี่ยงต่อการขาดน้ำ ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ คือ ปริมาณน้ำฝน และศักยภาพการคายระเหยน้ำอ้างอิง (ETo) ซึ่งคำนวณด้วยโปรแกรม Cropwat for

Windows Version 8.0 โดยใช้สมการ Penman-Monteith สามารถสรุปสมมูลของน้ำเพื่อการเกษตรในเขตอาศัยน้ำฝนได้ดังนี้

ช่วงที่เหมาะสมต่อการปลูกพืช เป็นช่วงที่ค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่า 0.5 การระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช เป็นช่วงที่ดินมีความชุ่มชื้นพอเหมาะต่อการเพาะปลูกพืชได้ตลอดทั้งปี

ช่วงที่มีน้ำมากเกินพอ เป็นช่วงที่ค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่าการระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช ซึ่งช่วงนี้เริ่มตั้งแต่ปลายเดือนเมษายนถึงกลางเดือนมกราคม (ตารางที่ 2-1 และรูปที่ 2-2)

ตารางที่ 2-1 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี¹

เดือน	อุณหภูมิ (°ซ.)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)	ปริมาณน้ำฝน (มม.)	จำนวนวันที่ฝนตก	ศักยภาพการคายระเหยน้ำ (มม.)	ปริมาณฝนใช้การ ² (มม.)
	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย	(%)	(มม.)	(วัน)	(มม.)	(มม.)
ม.ค.	21.8	30.7	25.8	85.0	111.1	9.2	100.8	91.4
ก.พ.	21.7	32.2	26.6	80.0	49.8	4.8	114.5	45.8
มี.ค.	22.4	33.8	27.5	79.0	99.5	6.0	133.3	83.7
เม.ย.	23.4	34.5	28.1	80.0	97.0	8.9	129.9	81.9
พ.ค.	24.0	34.0	27.8	83.0	167.4	16.5	122.5	122.6
มิ.ย.	23.8	33.3	27.6	82.0	153.4	14.7	113.1	115.7
ก.ค.	23.9	32.9	27.5	82.0	137.9	15.8	114.1	107.5
ส.ค.	23.6	33.0	27.4	81.0	129.5	15.5	119.7	102.7
ก.ย.	23.4	32.4	26.9	84.0	179.2	18.1	106.2	127.8
ต.ค.	23.3	31.6	26.5	87.0	269.8	20.6	98.6	152.0
พ.ย.	22.9	30.6	26.1	89.0	383.6	19.3	84.9	163.4

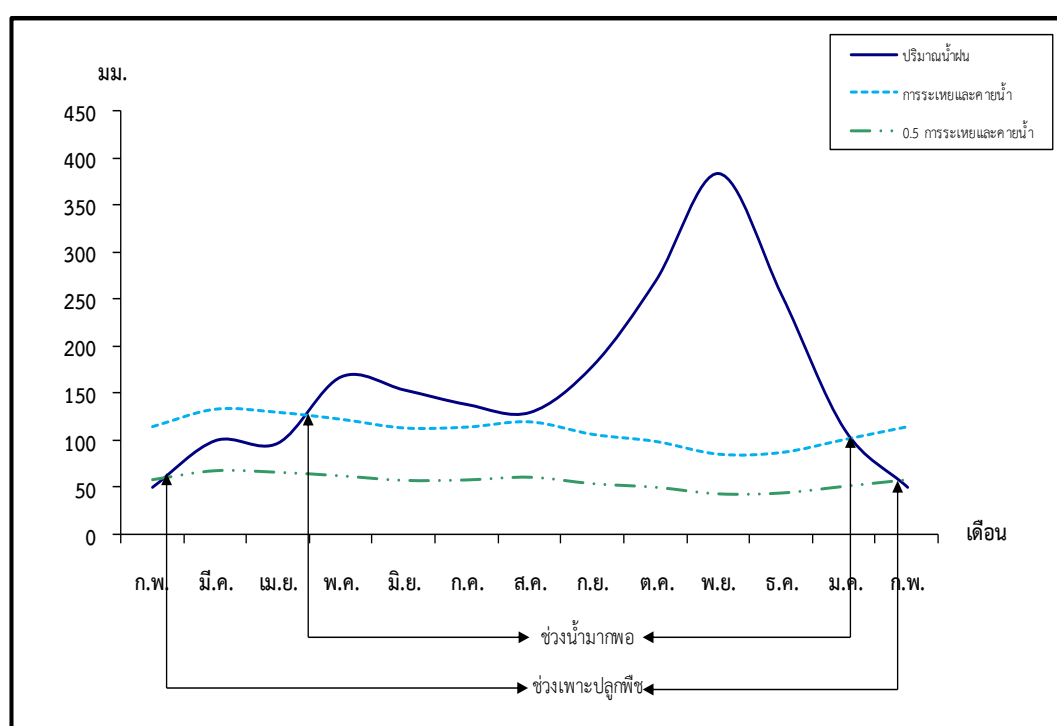
ตารางที่ 2-1 (ต่อ)

เดือน	อุณหภูมิ (°ซ.)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)	ปริมาณน้ำฝน (มม.)	จำนวนวันที่ฝนตก	ศักยภาพการคายระเหยน้ำ (มม.)	ปริมาณฝนใช้การ ² (มม.)
	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย	(%)	(มม.)	(วัน)	(มม.)	(มม.)
ธ.ค.	22.3	30.3	25.8	87.0	254.1	15.1	86.8	150.4
เฉลี่ย	23.0	32.4	27.0	83.3	-	-	-	-
รวม	-	-	-	-	2,032.3	164.5	1,324.2	1,344.9

หมายเหตุ: ^{/1} เป็นสถานีตรวจอากาศที่ใกล้พื้นที่ตำบลมากที่สุด

^{/2} จากการคำนวณโดยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0

ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา (2566)

รูปที่ 2-2 กราฟสมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

หมายเหตุ: ใช้ข้อมูลปริมาณน้ำฝน 13 เดือน เพราะสามารถแสดงให้เห็นความต่อเนื่องของข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร

2.5 สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบัน

จากฐานข้อมูลของกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน (2566) พบว่าสภาพการใช้ที่ดิน ตำบลเคียนซา อำเภอกียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งสำรวจโดยกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน ประกอบด้วยประเภทการใช้ที่ดินต่าง ๆ ดังนี้

2.5.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 2,211 ไร่ หรือร้อยละ 4.49 ของเนื้อที่ตำบล

2.5.2 พื้นที่เกษตรกรรม มีเนื้อที่ 40,700 ไร่ หรือร้อยละ 82.71 ของเนื้อที่ตำบล ประกอบด้วยการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1) ไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 40,416 ไร่ หรือร้อยละ 82.14 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม

2) ไม้ผล มีเนื้อที่ 252 ไร่ หรือร้อยละ 0.51 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ ไม้ผลผสม ทูเรียน ปาล์มน้ำมัน/กล้วย

3) พืชหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ มีเนื้อที่ 11 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก

4) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีเนื้อที่ 21 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ สถานที่เพาะเลี้ยงปลา

2.5.3 พื้นที่ป่าไม้ มีเนื้อที่ 833 ไร่ หรือร้อยละ 1.69 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ ป่าพรุสมบูรณ์

2.5.4 พื้นที่แหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 702 ไร่ หรือร้อยละ 1.42 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ บ่อน้ำในไร่นา

2.5.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด มีเนื้อที่ 4,761 ไร่ หรือร้อยละ 9.69 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ พื้นที่ลุ่ม พืชหญ้าธรรมชาติ พืชหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ

ตารางที่ 2-2 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลเคียนซา อำเภอกียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

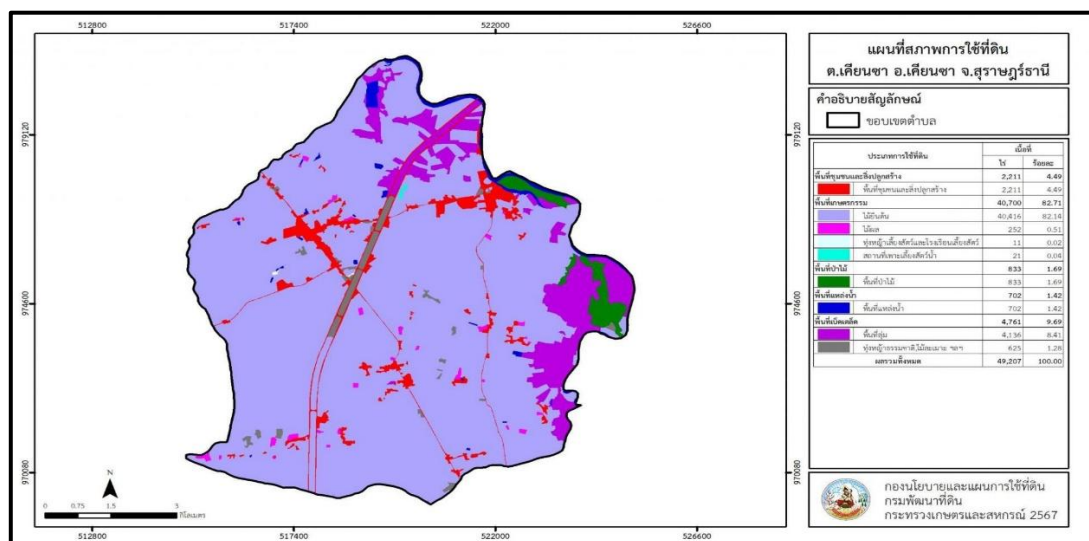
หน่วยแผนที่	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	2,211	4.49
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	174	0.35
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	1,173	2.38
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	220	0.45
U405	ถนน	510	1.04
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	72	0.15
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	55	0.11
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์	7	0.01
A	พื้นที่เกษตรกรรม	40,700	82.71
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	88	0.18
A302	ยางพารา	23,784	48.34
A302/A411	ยางพารา/กล้วย	19	0.04
A303	ปาล์มน้ำมัน	16,483	33.50
A303/A403	ปาล์มน้ำมัน/ทุเรียน	6	0.01
A303/A411	ปาล์มน้ำมัน/กล้วย	36	0.07
A401	ไม้ผลผสม	147	0.30
A403	ทุเรียน	63	0.13
A403/A411	ทุเรียน/กล้วย	5	0.01
A404	เงาะ	16	0.03
A405/A411	มะพร้าว/กล้วย	11	0.02
A419	มังคุด	10	0.02
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	11	0.02
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	21	0.04

แผนการใช้ที่ดินตำบลเคียนซา อำเภอกียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ 2-2 (ต่อ)

หน่วยแผนที่	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
F	พื้นที่ป่าไม้	833	1.69
F401	ป่าพรุสมบูรณ์	833	1.69
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	4,761	9.69
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	393	0.80
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	210	0.43
M201	พื้นที่ลุ่ม	4,136	8.41
M405	พื้นที่ถม	22	0.05
W	พื้นที่แหล่งน้ำ	702	1.42
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	489	0.99
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	119	0.24
W202	บ่อน้ำในไร่นา	94	0.19
ผลรวมทั้งหมด		49,207	100.00

รูปที่ 2-3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลเคียนซา อำเภอกียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

2.6 สภาพเศรษฐกิจและสังคม

2.6.1 ประชากร

จากหลักฐานทะเบียนราษฎรของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ปี 2566 พบว่า ประชากรที่อาศัยในพื้นที่ตำบลเคียนซามีประชากรรวม 8,410 คน แยกเป็นชาย 4,236 คน เป็นหญิง 4,174 คน ความหนาแน่นโดยเฉลี่ย 106.82 คนต่อตารางกิโลเมตร มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 3,753 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนเกษตรที่มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 2,180 ครัวเรือน หรือร้อยละ 58.09 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด และเป็นครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ ครัวเรือนเกษตรที่ไม่ได้มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 1,573 ครัวเรือน หรือร้อยละ 41.91 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-3 และตารางที่ 2-4

ตารางที่ 2-3 จำนวนประชากรและครัวเรือน ตำบลเคียนซา อำเภอกะเลยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี 2566

ตำบล/หมู่บ้าน	จำนวน ครัวเรือน	จำนวนประชากร (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม
ตำบลเคียนซา	3,753	4,236	4,174	8,410
หมู่ที่ 1 เคียนซา	851	1,084	1,041	2,125
หมู่ที่ 2 ปลายหริก	809	761	784	1,545
หมู่ที่ 3 ดอนพยอม	449	653	637	1,290
หมู่ที่ 4 ปลายคลอง	325	437	473	910
หมู่ที่ 5 บางประ	245	295	310	605
หมู่ที่ 6 อุดมรัตน์	293	421	391	812
หมู่ที่ 7 สุธรรมเจริญพัฒนา	781	585	538	1,123

ที่มา: กรมการปกครอง (2567)

ตารางที่ 2-4 จำนวนและสัดส่วนครัวเรือน ตำบลเคียนซา อำเภอกะเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี 2566

รายการ	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
จำนวนครัวเรือนทั้งหมด ¹⁾	3,753	100.00
- จำนวนครัวเรือนเกษตรที่เข้ามาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร ²⁾	2,180	58.09
- จำนวนครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ และจำนวนครัวเรือนเกษตรที่ไม่ได้มาขึ้นทะเบียนฯ	1,573	41.91

ที่มา: 1) กรมการปกครอง (2567)

2) กรมส่งเสริมการเกษตร (2567)

2.6.2 การถือครองที่ดิน

ตำบลเคียนซา อำเภอกะเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีพื้นที่รวมทั้งหมด 49,207 ไร่ และมีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 3,753 ครัวเรือน (ตารางที่ 2-3) จากการวิเคราะห์พบการถือครองที่ดินเฉลี่ยครัวเรือนละ 13.11 ไร่ จากข้อมูลสภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบันของตำบล มีพื้นที่เกษตรกรรมทั้งหมด 40,700 ไร่ หรือร้อยละ 82.71 ของเนื้อที่ทั้งหมด และเมื่อนำมาประเมินพบการถือครองที่ดินทางการเกษตรเฉลี่ยครัวเรือนละ 18.67 ไร่ (เนื้อที่ของตำบลรวมต่อจำนวนครัวเรือนทั้งหมด)

2.6.3 ลักษณะทางเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ

ประชากรในตำบลเคียนซา อำเภอกะเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีจำนวนครัวเรือนเกษตรที่ขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 2,180 ครัวเรือน (ตารางที่ 2-4) มีการใช้ที่ดินสำหรับปลูกยางพารา และปาล์มน้ำมัน ทางด้านการเลี้ยงสัตว์เกษตรกรรมมีการเลี้ยงไว้เพื่อบริโภคหากเหลือจึงจำหน่ายเป็นรายได้เสริม นอกจากนี้ประชากรยังประกอบอาชีพค้าขาย รับราชการ รับจ้างทั่วไป และอื่น ๆ บางครัวเรือนประกอบอาชีพหลายอย่างควบคู่กันไป

2.6.4 ด้านรายได้-รายจ่าย

จากข้อมูล"ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ของกรมการพัฒนาชุมชน ปี 2566 พบว่า รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยปีละ 190,486 บาท รายได้บุคคลเฉลี่ยปีละ 79,781 บาท รายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ยปีละ 172,971 บาท รายจ่ายบุคคลเฉลี่ยปีละ 72,445 บาท เมื่อพิจารณาจะพบว่ารายได้ครัวเรือนมากกว่ารายจ่ายครัวเรือนปีละ 17,515 บาท และรายได้บุคคลมากกว่ารายจ่ายบุคคลปีละ 7,336 บาท ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-4

บทที่ 3

สถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

การศึกษาสถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ตำบลเคียนซา อำเภอกะเปอร์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้แก่ ทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรน้ำ และทรัพยากรดิน ซึ่งเป็นทรัพยากรกายภาพที่สำคัญต่อการทำการเกษตร ดังนั้นจึงจำเป็นต้องทราบว่าทรัพยากรธรรมชาติแต่ละชนิดปัจจุบันมีสถานะอย่างไร เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการใช้ที่ดินซึ่งจะนำไปสู่การกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม รวมถึงมาตรการต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ทรัพยากรป่าไม้

3.1.1 ป่าไม้ตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี

1) ป่าอนุรักษ์ พบพื้นที่ป่าอนุรักษ์ในพื้นที่ คือ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าหนองทุ่งทอง เนื้อที่ 5,984 ไร่

2) ป่าสงวนแห่งชาติ ได้มีการจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 10 มีนาคม 2535 และ 17 มีนาคม 2535 แบ่งออกเป็น 3 เขต ประกอบด้วย เขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C) เขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (Zone E) และเขตพื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตร (Zone A) จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบพื้นที่ป่าจำแนกเขต การใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติตามมติคณะรัฐมนตรีในพื้นที่ คือ เขตพื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตร (Zone A) เนื้อที่ 11,698 ไร่

3.1.2 ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบชั้นคุณภาพลุ่มน้ำในพื้นที่ ได้แก่

- 1) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 4 เนื้อที่ 9,460 ไร่
- 2) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 5 เนื้อที่ 39,055 ไร่

ทั้งนี้ เนื้อที่ดังกล่าวข้างต้นคำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เป็นเนื้อที่เบื้องต้นเท่านั้น ไม่สามารถใช้อ้างอิงได้ทางกฎหมาย

3.2 ทรัพยากรน้ำ

3.2.1 ปริมาณน้ำฝน พบว่า ในพื้นที่ตำบลเคียนซา มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในคาบ 30 ปี (พ.ศ.2537-2566) มีปริมาณน้ำฝนรวม 2,032.3 มิลลิเมตรต่อปี

3.2.2 น้ำผิวดิน หมายถึง แม่น้ำลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ อ่างเก็บน้ำ และแหล่งน้ำสาธารณะอื่น ๆ ที่อยู่ภายในผืนแผ่นดิน ในพื้นที่ตำบลเคียนซา มีแหล่งน้ำผิวดินธรรมชาติ ได้แก่ คลองบางประ คลองลำโน คลองลึก แม่น้ำตาปี หนองทุ่งคา ห้วยจิกไข่ ห้วยบางเคียนซา และห้วยเหล็กไฟ

3.2.3 น้ำใต้ดิน จากฐานข้อมูลน้ำบาดาลของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า ตำบลเคียนซา มีจำนวนบ่อบาดาลราชการจำนวน 70 บ่อ และจำนวนบ่อบาดาลเอกชนจำนวน 1 บ่อ (กรมทรัพยากรน้ำบาดาล, 2566)

3.3 ทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดินในพื้นที่ตำบลเคียนซา อำเภอกะเปอร์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบหน่วยแผนที่ดินทั้งหมด 23 หน่วยแผนที่ดิน และหน่วยพื้นที่เบ็ดเตล็ด 1 หน่วยแผนที่ ดังนี้

3.3.1 ดินในพื้นที่ลุ่ม มี 2 หน่วยแผนที่ดิน ได้แก่

1) หน่วยแผนที่ดิน Ba-fsi-sic1A ดินบางนาราที่เป็นดินทรายแป้งละเอียด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 4,185 ไร่ หรือร้อยละ 8.50 ของเนื้อที่ตำบล

2) หน่วยแผนที่ดิน Ptl-sic1A ชุดดินพัทลุง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 3,297 ไร่ หรือร้อยละ 6.70 ของเนื้อที่ตำบล

3.3.2 ดินในพื้นที่ดอน มี 21 หน่วยแผนที่ดิน ได้แก่

1) หน่วยแผนที่ดิน AC-mw,col-s1A ดินตะกอนน้ำพาเชิงซ้อนที่มีการระบายน้ำดีปานกลาง และเป็นดินร่วนหยาบ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,801 ไร่ หรือร้อยละ 3.66 ของเนื้อที่ตำบล

2) หน่วยแผนที่ดิน AC-wd,col-s1B ดินตะกอนน้ำพาเชิงซ้อนที่มีการระบายน้ำดีและเป็นดินร่วนหยาบ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 83 ไร่ หรือร้อยละ 0.17 ของเนื้อที่ตำบล

3) หน่วยแผนที่ดิน Fd-s1C ชุดดินฝั่งแดง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 6,872 ไร่ หรือร้อยละ 13.96 ของเนื้อที่ตำบล

4) หน่วยแผนที่ดิน Kh-s1B ชุดดินคอหงษ์ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 3,097 ไร่ หรือร้อยละ 6.29 ของเนื้อที่ตำบล

5) หน่วยแผนที่ดิน Kh-mw,pic-s1B ดินคอหงษ์ที่มีการระบายน้ำดีปานกลางและมีศิลาแลงอ่อน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 298 ไร่ หรือร้อยละ 0.61 ของเนื้อที่ตำบล

6) หน่วยแผนที่ดิน Km-s1B ชุดดินคลองท่อม มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,495 ไร่ หรือร้อยละ 3.04 ของเนื้อที่ตำบล

- 7) หน่วยแผนที่ดิน Km-slB/d3c ชุดดินคลองท่อม มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ และพบมวลสารพอกหรือสารเม็ดกลมของเหล็ก ที่ความลึก 50-100 เซนติเมตร มีเนื้อที่ 2,006 ไร่ หรือร้อยละ 4.08 ของเนื้อที่ตำบล
- 8) หน่วยแผนที่ดิน Km-slC ชุดดินคลองท่อม มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 94 ไร่ หรือร้อยละ 0.19 ของเนื้อที่ตำบล
- 9) หน่วยแผนที่ดิน Lam-slA ชุดดินลำแก่น มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายปนแฉะ ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 423 ไร่ หรือร้อยละ 0.86 ของเนื้อที่ตำบล
- 10) หน่วยแผนที่ดิน Nat-slB ชุดดินนาหวี มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,012 ไร่ หรือร้อยละ 2.06 ของเนื้อที่ตำบล
- 11) หน่วยแผนที่ดิน Ro-slA ชุดดินรือเสาะ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายปนแฉะ ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 6,699 ไร่ หรือร้อยละ 13.61 ของเนื้อที่ตำบล
- 12) หน่วยแผนที่ดิน Sw-slB ชุดดินสวี มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 475 ไร่ หรือร้อยละ 0.97 ของเนื้อที่ตำบล
- 13) หน่วยแผนที่ดิน Sw-slC ชุดดินสวี มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 10,247 ไร่ หรือร้อยละ 20.82 ของเนื้อที่ตำบล
- 14) หน่วยแผนที่ดิน Sw-slD ชุดดินสวี มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 680 ไร่ หรือร้อยละ 1.38 ของเนื้อที่ตำบล
- 15) หน่วยแผนที่ดิน Te-slB ชุดดินท่าแซะ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 618 ไร่ หรือร้อยละ 1.26 ของเนื้อที่ตำบล
- 16) หน่วยแผนที่ดิน Te-slB/d4c ชุดดินท่าแซะ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ และพบมวลสารพอกหรือสารเม็ดกลมของเหล็ก ที่ความลึก 100-150 เซนติเมตร มีเนื้อที่ 500 ไร่ หรือร้อยละ 1.02 ของเนื้อที่ตำบล
- 17) หน่วยแผนที่ดิน Te-slC ชุดดินท่าแซะ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,297 ไร่ หรือร้อยละ 2.64 ของเนื้อที่ตำบล
- 18) หน่วยแผนที่ดิน Te-mw-slA ดินท่าแซะที่มีการระบายน้ำดีปานกลาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 726 ไร่ หรือร้อยละ 1.47 ของเนื้อที่ตำบล
- 19) หน่วยแผนที่ดิน Te-mw,pic-slA ดินท่าแซะที่มีการระบายน้ำดีปานกลางและมีศิลาแลงอ่อน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,323 ไร่ หรือร้อยละ 2.69 ของเนื้อที่ตำบล

20) หน่วยแผนที่ดิน Te-mw,pic-sLB ดินท่าเซะที่มีการระบายน้ำดีปานกลางและมีศิลาแลงอ่อน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 567 ไร่ หรือร้อยละ 1.15 ของเนื้อที่ตำบล

21) หน่วยแผนที่ดิน Tkn-IA ชุดดินตาขุน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วน ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 932 ไร่ หรือร้อยละ 1.89 ของเนื้อที่ตำบล

3.3.3 พื้นที่เบ็ดเตล็ด มี 1 หน่วยแผนที่ คือ หน่วยแผนที่ดิน W พื้นที่น้ำ มีเนื้อที่ 480 ไร่ หรือร้อยละ 0.98 ของเนื้อที่ตำบล

ไม่พบปัญหาทรัพยากรดินทางการเกษตรตามสภาพธรรมชาติในพื้นที่ รายละเอียดของสมบัติดินตำบลเคียนซา อำเภอกะเปอร์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ดังแสดงในตารางที่ 3-1 และแผนที่แสดงในลักษณะของชุดดิน (รูปที่ 3-1)

แผนการใช้ที่ดินตำบลเคียนซา อำเภอกะเปอร์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ 3-1 สมบัติดิน ตำบลเคียนซา อำเภอกะเปอร์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

หน่วยแผนที่ดิน	ความ ลาดชัน (%)	ความลึก (ซม.)	การระบายน้ำ	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน (cmol/kg)	ความ อิ่มตัว เบส (%)	ปฏิกิริยาดิน		ค่าการนำ ไฟฟ้า (dS/m)	ความลึก ของ ชั้นจาโร ไซด์ (ซม.)	เนื้อที่	
							ดินบน	ดินล่าง			ไร่	ร้อยละ
AC-mw,col-sIA	0-2	>150	ดีปานกลาง	ต่ำ	10-20	35-75	5.0-6.5	5.5-7.0	<2	-	1,801	3.66
AC-wd,col-sIB	2-5	>150	ดี	ต่ำ	10-20	35-75	5.0-6.5	5.5-7.0	<2	-	83	0.17
Ba-fsi-sicIA	0-2	>150	เลว	ต่ำ	<10	<35	5.5-6.5	4.5-5.5	<2	-	4,185	8.50
Fd-sIC	5-12	>150	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.0-5.5	4.5-5.0	<2	-	6,872	13.96
Kh-mw,pic-sIB	2-5	>150	ดีปานกลาง	ต่ำ	<10	<35	4.5-5.5	4.5-5.5	<2	-	298	0.61
Kh-sIB	2-5	>150	ดี	ต่ำ	<10	<35	4.5-5.5	4.5-5.5	<2	-	3,097	6.29
Km-sIB	2-5	>150	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.0-5.5	4.5-5.0	<2	-	1,495	3.04
Km-sIB/d3c	2-5	>150	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.0-5.5	4.5-5.0	<2	-	2,006	4.08
Km-sIC	5-12	>150	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.0-5.5	4.5-5.0	<2	-	94	0.19
Lam-silA	0-2	>150	ดี	ต่ำ	<10	<35	4.5-6.0	5.0-5.5	<2	-	416	0.85
Lam-silA*	0-2	>150	ดี	ปานกลาง	<10	<35	4.5-6.0	5.0-5.5	<2	-	7	0.01
Nat-sIB	2-5	>150	ดี	ต่ำ	<10	<35	4.5-5.5	4.5-5.5	<2	-	1,012	2.06
Ptl-sicIA	0-2	>150	เลว	ต่ำ	<10	<35	5.5-6.5	4.5-5.5	<2	-	3,297	6.70
Ro-silA	0-2	>150	ดี	ต่ำ	<10	<35	4.5-6.0	4.5-6.0	<2	-	6,699	13.61
Sw-sIC	5-12	50-100	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.5-6.5	5.0-5.5	<2	-	10,247	20.82
Sw-sID	12-20	50-100	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.5-6.5	5.0-5.5	<2	-	680	1.38
Te-mw,pic-sIA	0-2	>150	ดีปานกลาง	ต่ำ	<10	<35	5.0-5.5	4.5-5.0	<2	-	1,323	2.69
Te-mw,pic-sIB	2-5	>150	ดีปานกลาง	ต่ำ	<10	<35	5.0-5.5	4.5-5.0	<2	-	567	1.15

แผนการใช้ที่ดินตำบลเคียนซา อำเภอกะเปอร์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ 3-1 (ต่อ)

หน่วยแผนที่ดิน	ความ ลาดชัน (%)	ความลึก (ซม.)	การระบายน้ำ	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน (cmol/kg)	ความ อิ่มตัว เบส (%)	ปฏิกิริยาดิน		ค่าการนำ ไฟฟ้า (dS/m)	ความลึก ของ ชั้นจาโร ไซด์ (ซม.)	เนื้อที่	
							ดินบน	ดินล่าง			ไร่	ร้อยละ
Sw-sLB	2-5	50-100	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.5-6.5	5.0-5.5	<2	-	475	0.97
Te-sLB	2-5	>150	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.0-5.5	4.5-5.0	<2	-	618	1.26
Te-sLB/d4c	2-5	>150	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.0-5.5	4.5-5.0	<2	-	500	1.02
Te-sLC	5-12	>150	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.0-5.5	4.5-5.0	<2	-	1,297	2.64
Tkn-lA	0-2	>150	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.0-5.5	4.5-5.0	<2	-	932	1.89
W	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	480	0.98
รวมทั้งรวม											49,207	100.00

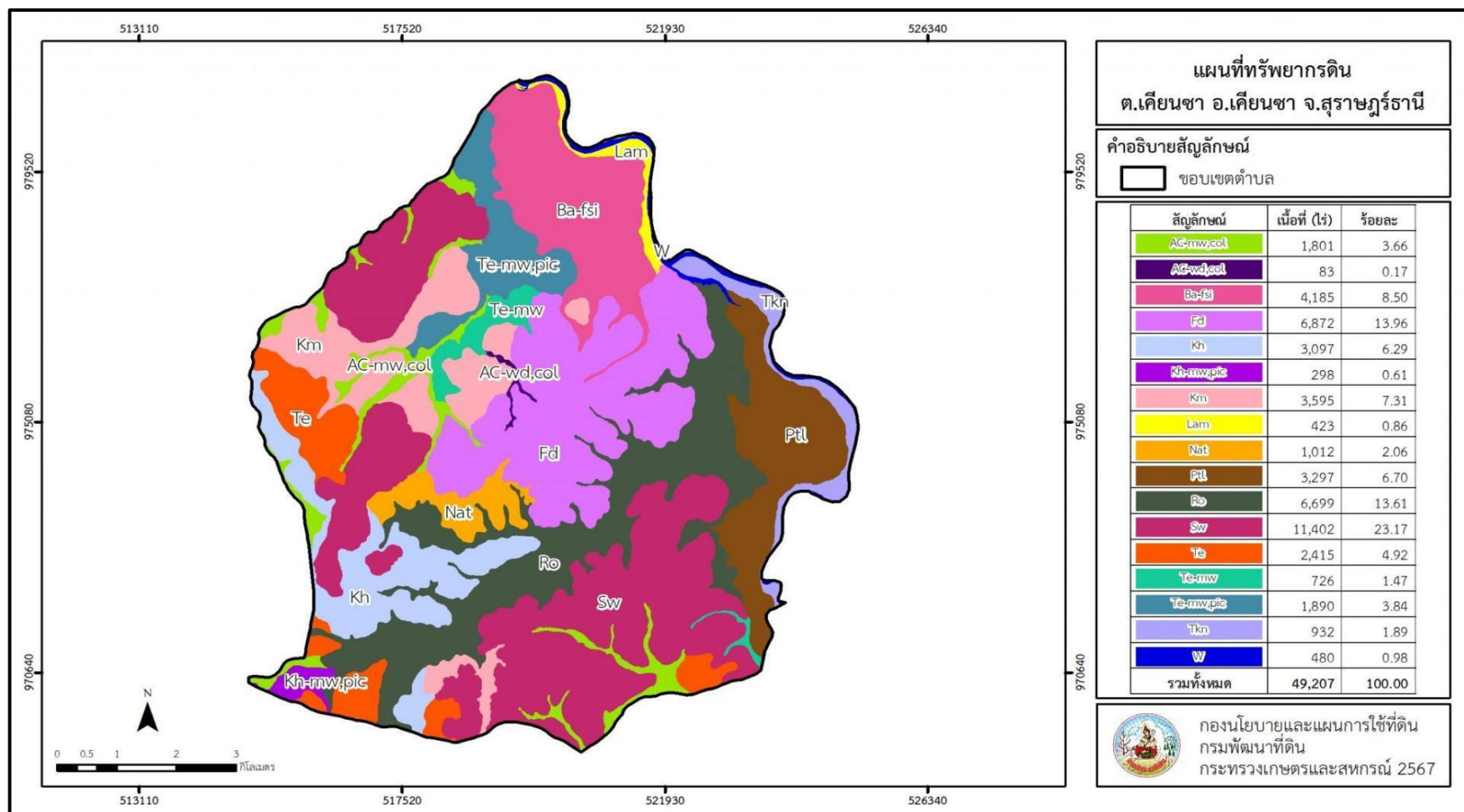
หมายเหตุ: 1. * หมายถึง หน่วยแผนที่ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ของดินต่างจากหน่วยแผนที่ดินเดียวกัน

2. เนื้อที่คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

ที่มา: กองสำรวจและวิจัยทรัพยากรดิน กรมพัฒนาที่ดิน (2566)

แผนการใช้ที่ดินตำบลเคียนซา อำเภอกียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

รูปที่ 3-1 ทรัพยากรดิน ตำบลเคียนซา อำเภอกียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

บทที่ 4

กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA)

4.1 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)

การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2567 มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

4.1.1 ปัญหาหลักของตำบลเคียนซา คือ

- 1) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์
- 2) เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่
- 3) พื้นที่น้ำท่วมและแล้งซ้ำซาก
- 4) ปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร
- 5) ราคาผลผลิตผันผวน

4.1.2 ความต้องการของชุมชน และเกษตรกร ตำบลเคียนซา มีความต้องการ 4 ประการ คือ

- 1) การแก้ปัญหาดินเสื่อมโทรมและฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน
- 2) เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เพิ่มผลผลิตให้กับเกษตรกร
- 3) แก้ปัญหาน้ำท่วมขัง
- 4) เพิ่มพื้นที่เก็บกักน้ำเพื่อการเกษตร

ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) ได้นำมาวิเคราะห์ร่วมกับปัญหาด้านกายภาพ โดยระบบ DPSIR มีรายละเอียดดังนี้

- 1) แรงขับเคลื่อน (Driver) มี 7 ประการ คือ
 - 1.1) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์
 - 1.2) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
 - 1.3) ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร บางพื้นที่น้ำท่วมขัง
 - 1.4) การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม
 - 1.5) การลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร
 - 1.6) องค์ความรู้ของเกษตรกร
 - 1.7) โรคและแมลง
- 2) แรงกดดัน (Pressure) ที่เกิดจากปัจจัยขับเคลื่อน มี 5 ประการ คือ
 - 2.1) การปรับปรุงบำรุงดิน
 - 2.2) เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมสำหรับเกษตรกร

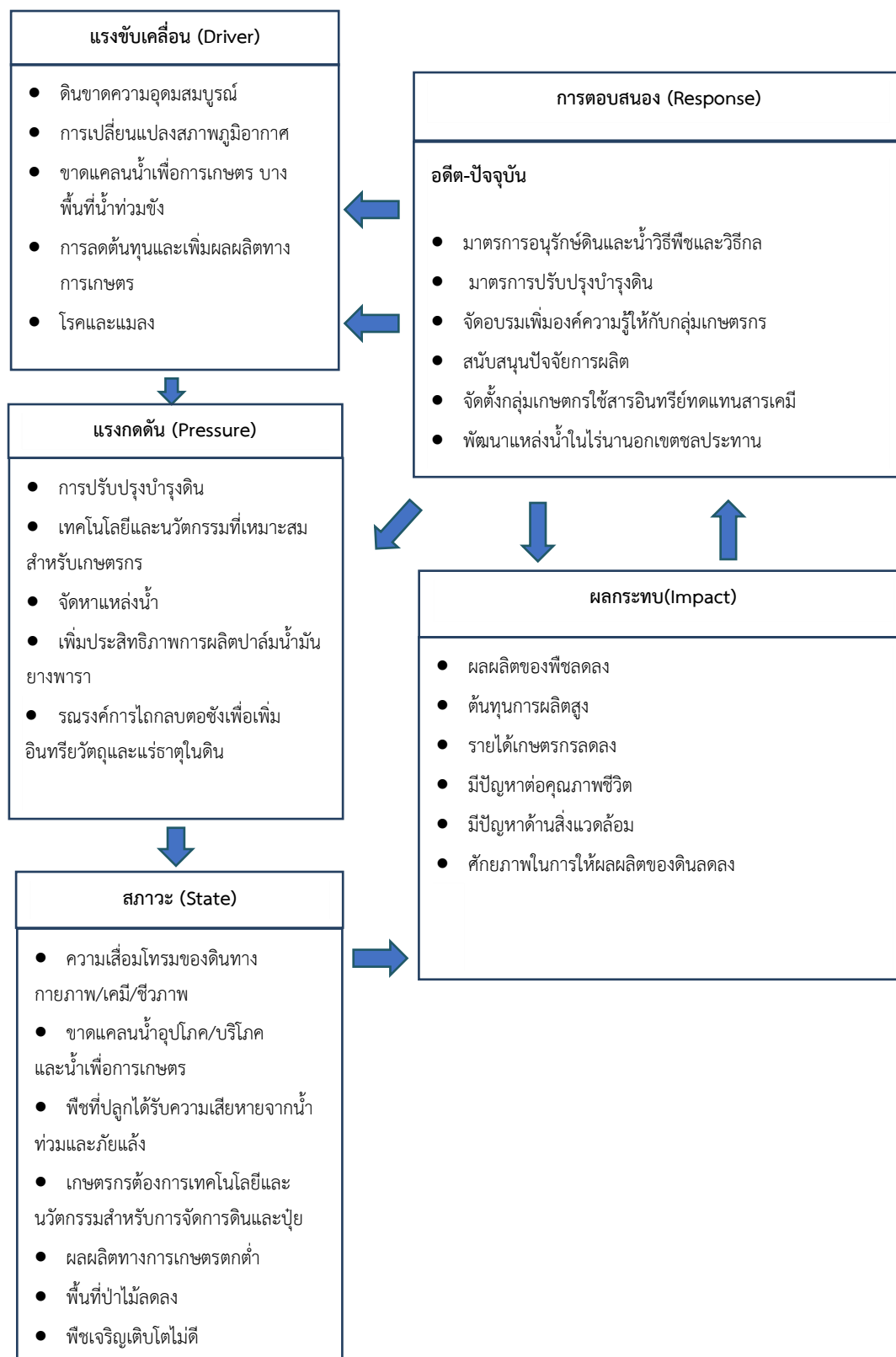
- 2.3) จัดหาแหล่งน้ำ
- 2.4) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมันและยางพารา
- 2.5) อนุรักษ์การไหลบ่าของน้ำเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและแร่ธาตุในดิน
- 3) สภาวะ (State) ที่เกิดแรงกดดัน มี 7 ประการ คือ
 - 3.1) ความเสื่อมโทรมของดินทางกายภาพ/เคมี/ชีวภาพ
 - 3.2) ขาดแคลนน้ำอุปโภค/บริโภคและน้ำเพื่อการเกษตร
 - 3.3) พืชที่ปลูกได้รับความเสียหายจากน้ำท่วมและภัยแล้ง
 - 3.4) เกษตรกรต้องการเทคโนโลยีและนวัตกรรมสำหรับการจัดการดินและปุ๋ย
 - 3.5) บางพื้นที่มีการระบาดของโรคและแมลง
 - 3.6) ผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ
 - 3.7) พื้นที่ป่าไม้ลดลง
- 4) ผลกระทบ (Impact) ที่ปรากฏในพื้นที่ มี 5 ประการ คือ
 - 4.1) ผลผลิตของพืชลดลง
 - 4.2) ต้นทุนการผลิตสูง
 - 4.3) รายได้เกษตรกรลดลง
 - 4.4) มีปัญหาต่อคุณภาพชีวิต
 - 4.5) มีปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม
- 5) การตอบสนอง (Response) ของรัฐในอดีต ปัจจุบัน และในอนาคต มีดังนี้
 - อดีต-ปัจจุบัน
 - 5.1) มาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำวิธีพืชและวิธีกล เช่น ส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก ขุดคูระบายน้ำ ฝายชะลอน้ำ
 - 5.2) มาตรการปรับปรุงบำรุงดิน เช่น สนับสนุนปุ๋ยพืชสด โดโลไมท์ และปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง
 - 5.3) จัดอบรมเพิ่มองค์ความรู้ให้กับกลุ่มเกษตรกร เช่น ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินให้แก่กลุ่มเกษตรกรแบบแปลงใหญ่
 - 5.4) สนับสนุนปัจจัยการผลิต ได้แก่ ผลิตภัณฑ์พัฒนาที่ดิน เช่น พด.1 พด.2 พด.3 พด.5 พด.6 พด.7และพด.13 เป็นต้น
 - 5.5) จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมี
 - 5.6) พัฒนาแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
 - 5.7) สนับสนุนปัจจัยการผลิต กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ ยางพารา ปาล์มน้ำมันอนาคต

(1) พัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อยกระดับผลผลิต
สู่เศรษฐกิจที่แข็งแรง

(2) พัฒนาที่ดินและน้ำอย่างเป็นระบบทั้งตำบล

(รูปที่ 4-1)

รูปที่ 4-1 การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลเคียนซา อำเภอกียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

4.2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน

ตำบลเคียนซา อำเภอกะเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีการเพาะปลูกพืช ดังนี้ (รูปที่ 4-2)

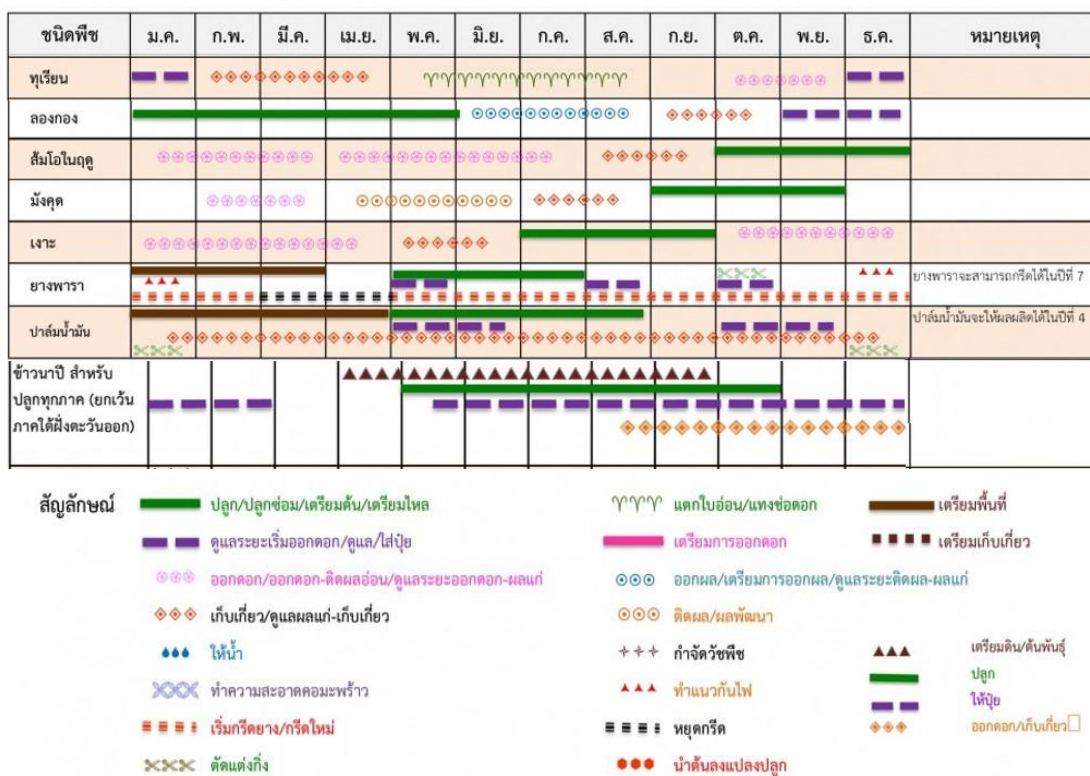
4.2.1 ปาล์มน้ำมัน ลักษณะพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในตำบล ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่นาที่มีน้ำท่วมขัง เกษตรกรทำการยกร่องป้องกันน้ำท่วม และปรับเปลี่ยนพืชมาปลูกปาล์มน้ำมัน โดยพันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ใช้ในพื้นที่เป็นพันธุ์ลูกผสมเทเนอรา (DxP) พบมากบริเวณตอนกลางของพื้นที่ตำบล อายุเฉลี่ยส่วนใหญ่เป็นแปลงปาล์มน้ำมันที่มีอายุมากกว่า 5 ปี โดยในพื้นที่เริ่มมีการจัดการใส่ปุ๋ย แบ่งเป็น 2 ช่วง ช่วงแรกใส่ต้นเดือนพฤษภาคมจนถึงปลายเดือนมิถุนายน ช่วงที่สองใส่ต้นเดือนตุลาคมถึงปลายเดือนพฤศจิกายน และมีการตัดแต่งทางใบในช่วงต้นเดือนมกราคม

4.2.2 ไม้ผล ลักษณะพื้นที่ปลูกอยู่บริเวณริมแม่น้ำพุมดวงรูปแบบในการปลูกส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นสวนสมรมไม้ผลที่ปลูกในพื้นที่ ได้แก่ มังคุด ลองกอง เงาะ ทุเรียน ขนุน และส้มโอ ลักษณะดินบริเวณนี้เป็นดินมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างดี และเหมาะสำหรับปลูกไม้ผล

4.2.3 ยางพารา พบกระจายอยู่ทั่วไปของพื้นที่ตำบลส่วนมากปลูกอยู่ในพื้นที่ที่ไม่มีน้ำท่วมขัง เป็นดินลึก การเจริญเติบโตของยางพาราดีให้ผลผลิตน้ำยางค่อนข้างดี มีบางพื้นที่ปลูกในพื้นที่นาเก่า มีน้ำท่วมขังฤดูฝน มีระดับน้ำใต้ดินตื้น พื้นที่ปลูกยางพาราบริเวณนี้ให้ผลผลิตต่ำกว่าการเจริญเติบโตไม่ดี พันธุ์ยางพาราที่ใช้ปลูกเป็นพันธุ์ที่ทนต่อโรค เกษตรส่วนใหญ่ใช้ปุ๋ยเคมีโดยในระยะเปิดกรีดใช้ปุ๋ยสูตร 20-8-20 ระยะหลังเปิดกรีดใช้ปุ๋ยสูตร 15-7-18 และใช้ปุ๋ยสูตร 15-15-15 ในระยะก่อนและหลังเปิดกรีด

แผนการใช้ที่ดินตำบลเคียนซา อำเภอกียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

รูปที่ 4-2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน ตำบลเคียนซา อำเภอกียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

บทที่ 5

การประเมินคุณภาพที่ดิน

5.1 หลักการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพ

การประเมินคุณภาพที่ดินหรือการประเมินความเหมาะสมของที่ดิน สอดคล้องตามหลักการของ FAO Framework ค.ศ. 1983 ซึ่งการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพ เป็นการประเมินศักยภาพของที่ดินว่าที่ดินนั้น ๆ เหมาะสมมากหรือน้อยเพียงใดสำหรับการใช้ที่ดินประเภทต่าง ๆ หรือการปลูกพืชต่าง ๆ โดยพิจารณาจาก สภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช สมบัติดินที่ได้จำแนกไว้ในแต่ละตำบล ร่วมกับการจัดการพื้นที่ เช่น ระบบชลประทาน พื้นที่ยกทรง การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เป็นต้น และนอกจากนี้พิจารณาความต้องการปัจจัยต่อการปลูกพืชแต่ละชนิด สอดคล้องตามหลักการของ FAO ได้แก่ ความต้องการด้านพืช ความต้องการด้านการจัดการ ความต้องการด้านการอนุรักษ์ (บัณฑิตและคำณ, 2542) รายละเอียดดังตารางที่ 5-1

ระดับความเหมาะสมของที่ดินได้จากการสังเคราะห์ข้อมูลดิน การจัดการที่ดิน หรือดินที่มีลักษณะเฉพาะที่เกิดขึ้นตามสภาพภูมิประเทศ (ซึ่งจะเรียกรวมว่าหน่วยที่ดิน) ลักษณะภูมิอากาศ พิจารณาร่วมกับระดับความต้องการปัจจัยต่อการเจริญเติบโตของพืชแต่ละชนิด หลังจากนั้นดำเนินการประเมินคุณภาพที่ดิน ซึ่งสามารถจำแนกระดับความเหมาะสมของที่ดินได้เป็น 4 ชั้น ได้แก่ เหมาะสมสูง (S1) เหมาะสมปานกลาง (S2) เหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่เหมาะสม (N) โดยที่

S1: ไม่มีข้อจำกัดด้านที่ดินตามปัจจัยที่ใช้พิจารณา

S2: มีข้อจำกัดด้านที่ดินที่แก้ไขได้ง่ายหรือข้อจำกัดอาจไม่ส่งผลกระทบต่อ การเจริญเติบโตของพืชอย่างชัดเจน

S3: มีข้อจำกัดด้านที่ดินที่แก้ไขได้ยาก ควรปรับเปลี่ยนการผลิตเป็นพืชชนิดอื่นหรือ กิจกรรมอื่น (ส่วนใหญ่เป็นลักษณะทางกายภาพ)

N: มีข้อจำกัดที่พัฒนาหรือปรับปรุงที่ดินได้ยากมาก หากจะดำเนินการพัฒนาหรือ ปรับปรุงต้องใช้ต้นทุนสูงหรือเครื่องจักรขนาดใหญ่ แนะนำให้ปรับเปลี่ยนการผลิต

ตารางที่ 5-1 ตัวอย่างการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพของประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน

คุณภาพที่ดิน (Land Quality)	คุณลักษณะที่ดินตัวแทน (Land Characteristics)	ระดับความ เหมาะสม (Land Suitability Rating)
1. ความเหมาะสมด้านความต้องการด้านพืช (Crop Requirements)		
1.1. การหยั่งลึกของรากพืช (r)	ความลึกของดิน	S1
1.2. ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m)	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในรอบปี	S2m
1.3. ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจน ต่อรากพืช (o)	สภาพการระบายน้ำของดิน	S2o
ความเหมาะสมรวมด้านความต้องการด้านพืช (Crop Requirements)		S2om
2. ความเหมาะสมด้านความต้องการด้านการจัดการ (Management Requirements)		
2.1. สภาพการเขตกรรม (k)	ชั้นความยากง่ายในการ เขตกรรม (ดินบน)	S1
2.2. ศักยภาพการใช้เครื่องจักรกล (w)	ความลาดชันของพื้นที่	S3w
ความเหมาะสมรวมด้านความต้องการด้านการจัดการ (Management Requirements)		S3w
3. ความเหมาะสมด้านความต้องการด้านการอนุรักษ์ (Conservation Requirements)		
3.1 ความเสียหายจากการกัดกร่อน (e)	ความลาดชันของพื้นที่	S3e
ความเหมาะสมรวมด้านความต้องการด้านการอนุรักษ์ (Conservation Requirements)		S3e
ความเหมาะสมด้านกายภาพของประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินใน แต่ละหน่วยที่ดินโดยรวม		S3ew

5.2 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบล

พืชเศรษฐกิจหลักและพืชทางเลือกของตำบล ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ทุเรียน มังคุด
ลองกอง เงาะ

5.3 ระดับความเหมาะสมของที่ดิน

การประเมินคุณภาพที่ดินของพืชเศรษฐกิจหลักและพืชทางเลือก ตำบลเคียนซา อำเภอกียนซา
จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ผลการประเมินคุณภาพที่ดิน ดังตารางที่ 5-2

ตารางที่ 5-2 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของดิน ตำบลเคียนซา อำเภอกะเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

หน่วยที่ดิน	ยางพารา	ปาล์มน้ำมัน	ทุเรียน	มังคุด	ลองกอง	เงาะ
AC-mw,col-slA	S2os	S2s	S2os	S2os	S2os	S2os
AC-wd,col-slB	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s	S2s
Ba-fsi-sic1A	N	S3o	N	N	N	N
Fd-slC	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns
Kh-mw,pic-slB	S2ons	S2ns	S2ons	S2ons	S2ons	S2ons
Kh-slB	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns
Km-slB/d3c	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns
Km-slB	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns
Km-slC	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns
Lam-silA	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns
Lam-silA*	S2n	S2n	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns
Nat-slB	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns
Ptl-sic1A	N	S3o	N	N	N	N
Ro-silA	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns
Sw-slB	S2rns	S3r	S3r	S3r	S3r	S3r
Sw-slC	S2rns	S3r	S3r	S3r	S3r	S3r
Sw-slD	S2ewrns	S3r	S3r	S3r	S3r	S3r
Te-mw,pic-slA	S2ons	S2ns	S2ons	S2ons	S2ons	S2ons
Te-mw,pic-slB	S2ons	S2ns	S2ons	S2ons	S2ons	S2ons
Te-mw-slA	S2ons	S2ns	S2ons	S2ons	S2ons	S2ons
Te-slB/d4c	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns
Te-slB	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns
Te-slC	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns
Tkn-lA	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns	S2ns

หมายเหตุ: * หมายถึง หน่วยแผนที่ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ของดินต่างจากหน่วยแผนที่ดินเดียวกัน

ความหมายของสัญลักษณ์แสดงข้อจำกัดชั้นความเหมาะสม

e = ความเสียหายจากการกัดกร่อน

w = ศักยภาพการใช้เครื่องจักร

r = สภาพการหยั่งลึกของราก

z = สารพิษ

x = การมีเกลือมากเกินไป

m = ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช

o = ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช

n = ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร

s = ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร

บทที่ 6

แผนการใช้ที่ดิน

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล

ตามที่กรมพัฒนาที่ดินได้จัดทำแผนปฏิบัติการราชการกรมพัฒนาที่ดินระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ คือ “เป็นองค์การอัจฉริยะทางดิน เพื่อขับเคลื่อนการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม 15 ล้านไร่ ภายในปี 2570” ซึ่งในส่วนของประเด็นการพัฒนาที่ 2 บริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินด้วยชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง (High Value Dataset) ซึ่งมีเป้าหมาย คือ การนำชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง ไปใช้ในการบริหารจัดการทางการเกษตรในส่วนของตัวชี้วัด บริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินบนพื้นฐานของชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูงร้อยละ 100 กลยุทธ์ที่ 2 ยกระดับแผนการใช้ที่ดินไปสู่การปฏิบัติ ได้กำหนดให้ ร้อยละของแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลที่จัดทำแล้วเสร็จทั่วประเทศ ภายในปี 2570 (ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80) เป็นตัวชี้วัดหนึ่งของกลยุทธ์ดังกล่าว

การวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลเป็นการวางกรอบและนโยบายการพัฒนาพื้นที่ให้เกิดการใช้ที่ดินอย่างสมดุลและยั่งยืน ซึ่งจะมีความละเอียดและเฉพาะเจาะจงมากกว่าแผนการใช้ที่ดินระดับประเทศที่เป็นกรอบนโยบายการพัฒนาพื้นที่ระดับประเทศเป็นการกำหนดแนวทางใช้ที่ดินให้ตรงกับศักยภาพ โดยเฉพาะทางด้านการเกษตร และนำไปสู่การกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่มีความสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ทั้งนี้การใช้ขอบเขตการปกครองในระดับตำบลจะนำไปสู่การพัฒนาเชิงพื้นที่ที่มีเป้าหมายและทิศทางสอดคล้องตามบริบทของแต่ละตำบล และมีผู้รับผิดชอบโดยตรง คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแผนการใช้ที่ดินในระดับที่ใหญ่กว่านี้อาจไม่สามารถนำมาใช้ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ได้อย่างเป็นรูปธรรมเนื่องจากเป็นแผนงานสำหรับนำไปใช้ปฏิบัติงานเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ในภาพรวม

ทั้งนี้แผนการใช้ที่ดินเป็นผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม โดยได้นำฐานข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ และข้อมูลปฐมภูมิจากการสำรวจภาคสนาม การศึกษาด้านกายภาพ ได้จากการวิเคราะห์สถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติ อาทิ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ และทรัพยากรป่าไม้ร่วมกับการพิจารณาลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ในเขตป่าไม้ตามกฎหมาย เช่น เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตอุทยานแห่งชาติ เขตป่าสงวนแห่งชาติ และนโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่มีมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการใช้ที่ดิน มติคณะรัฐมนตรีเรื่องการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เป็นต้น ประกอบกับการพิจารณาจากทิศทางตามกรอบนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดเขตการใช้ที่ดินภายในพื้นที่ตำบลเช่น ยุทธศาสตร์ของจังหวัด ร่วมกับความต้องการของท้องถิ่น สามารถกำหนดแนวทางการใช้

ที่ดินตามศักยภาพของทรัพยากร เพื่อการรักษาคุณภาพของลักษณะทางนิเวศวิทยาและการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ โดยคำนึงถึงสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนในพื้นที่ ซึ่งข้อมูลนี้ส่วนหนึ่ง ได้มาจากการวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม (PRA) ทำการสังเคราะห์ข้อมูลทุกด้านเพื่อให้ได้เขตการใช้ ที่ดินที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ต่อไป

6.2 แผนการใช้ที่ดิน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม พบว่าแผนการใช้ที่ดินตำบลเคียนซา อำเภอกะเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี สามารถกำหนดออกเป็น 6 เขตหลัก ได้แก่ เขตป่าไม้ เขต เกษตรกรรม เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง เขตแหล่งน้ำ และเขตพื้นที่อื่น ๆ เขตรักษาสมดุลของธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมมีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 6-1) และ (รูปที่ 6-1)

6.2.1 เขตป่าไม้ เป็นเขตพื้นที่ที่อยู่ในเขตป่าตามกฎหมายและมีมติคณะรัฐมนตรี ได้แก่ พื้นที่ป่า สงวนแห่งชาติ เขตป่าไม้ถาวร หรืออยู่ในพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ 1A 1B หรือ 2 พื้นที่ในเขตนี้ส่วนใหญ่ยังคงสภาพเป็นป่าไม้ บางบริเวณได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์ในรูปแบบที่ไม่เหมาะสม ไม่เป็นไปตาม มาตรการหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์ของที่ดินหรือทรัพยากรป่าไม้ของพื้นที่นั้น ๆ ประกอบด้วย 2 เขตรอง ได้แก่ เขตป่าไม้สมบูรณ์ และเขตพื้นที่พุ่มธรรมชาติ มีเนื้อที่ 3,337 หรือ ร้อยละ 6.97 ของเนื้อที่ตำบล

6.2.2 เขตเกษตรกรรม เป็นพื้นที่เกษตรกรรมซึ่งในที่นี้ คือ พื้นที่ที่อยู่นอกเขตที่มีการประกาศ เป็นเขตป่าไม้ตามกฎหมาย ซึ่งรัฐได้กำหนดเป็นพื้นที่ทำกิน มีการออกเอกสารสิทธิ์ซึ่งรวมถึงพื้นที่ในเขต ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมด้วยเขตนี้รวมถึงการทำกิจกรรมภาคการเกษตรอื่นที่นอกเหนือจากการปลูก พืชด้วย ประกอบด้วย 4 เขต ได้แก่ เขตปลูกไม้ผล เขตปลูกไม้ยืนต้น เขตประมง และเขตโรงเรือนเลี้ยง สัตว์ มีเนื้อที่ 56,884 ไร่ หรือร้อยละ 79.38 ของเนื้อที่ตำบล มีรายละเอียดดังนี้

1) เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูงพื้นที่เขตนี้มีศักยภาพในการผลิตรองจากเขต เกษตรกรรมชั้นดี ได้แก่ เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 2) มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 2) เป็นเขตที่ทำการเกษตร โดยอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก ซึ่งส่งผลให้มีข้อจำกัดต่อการเพาะปลูกพืชด้านความชื้นที่พืชนำไปใช้ประโยชน์ ในส่วนของที่ดินมีศักยภาพในการผลิตอยู่ในระดับสูงถึงปานกลางและนอกจากนี้พบว่าดินในพื้นที่เขตนี้มี สมบัติที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกพืชแยกตามชนิดพืช มีรายละเอียดดังนี้

- เขตปลูกไม้ผล (สัญลักษณ์ 2222) มีเนื้อที่ 37,457 ไร่ หรือร้อยละ 76.12 ของเนื้อที่ตำบลปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ผล ได้แก่ มังคุด เงาะ ทุเรียน ลองกอง และ ส้มโอ เป็นต้น

- เขตปลูกไม้ยืนต้น (สัญลักษณ์ 2330) มีเนื้อที่ 678 ไร่ หรือ ร้อยละ 1.38 ของเนื้อที่ตำบลปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ยืนต้น ได้แก่ ยางพารา และปาล์มน้ำมัน

2) เขตปศุสัตว์มีเนื้อที่ 33 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ เขตทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตประมง (สัญลักษณ์ 2400) ปัจจุบันมีการเลี้ยงปลา ชนิดต่างๆเช่น ปลานิล มีเนื้อที่ 21 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่ตำบล

(2) เขตโรงเรียนเลี้ยงสัตว์ (สัญลักษณ์ 2520) ปัจจุบันมีการสร้างโรงเรียนเลี้ยงสัตว์ ประเภทต่างๆมีเนื้อที่ 12 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่ตำบล

6.2.3 เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 2,202 ไร่ หรือร้อยละ 9.44 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ เขตชุมชน/สถานที่ราชการ เขตอุตสาหกรรม/แหล่งรับซื้อผลผลิต มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตชุมชน/สถานที่ราชการ (สัญลักษณ์ 3100) มีเนื้อที่ 2,080 ไร่ หรือร้อยละ 4.23 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีการใช้ที่ดินชุมชนและที่อยู่อาศัย มีทั้งประเภทชุมชนเมืองชุมชนชนบท และที่ตั้งของสถาบันและสถานที่ราชการต่าง ๆ

(2) เขตอุตสาหกรรม/แหล่งรับซื้อผลผลิต (สัญลักษณ์ 3200) มีเนื้อที่ 128 ไร่ หรือร้อยละ 0.26 ของเนื้อที่ตำบล

(3) เขตการใช้พื้นที่เฉพาะ (สัญลักษณ์ 3300) มีเนื้อที่ 7 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่ตำบล

6.2.4 เขตแหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 701 ไร่ หรือร้อยละ 1.24 ของเนื้อที่ตำบล ประกอบด้วย 2 เขตรอง ได้แก่ เขตแหล่งน้ำตามธรรมชาติ และเขตแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นมีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตแหล่งน้ำตามธรรมชาติ (สัญลักษณ์ 4100) มีเนื้อที่ 607 ไร่ หรือร้อยละ 1.23 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีสภาพการใช้ที่ดินเป็นลักษณะของแหล่งน้ำตามธรรมชาติ เช่น ห้วย หนอง คลอง แม่น้ำ เป็นต้น

(2) เขตแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (สัญลักษณ์ 4200) มีเนื้อที่ 94 ไร่ หรือร้อยละ 0.19 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีสภาพการใช้ที่ดินเป็นแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น เช่น คลองชลประทาน อ่างเก็บน้ำ เป็นต้น

6.2.5 เขตพื้นที่อื่นๆ (สัญลักษณ์ 5000) มีเนื้อที่ 4,764 ไร่ หรือร้อยละ 9.69 ของเนื้อที่ตำบล เป็นเขตที่มีลักษณะการใช้ที่ดินที่มีความเฉพาะ เช่น เหมืองแร่ ที่ทิ้งขยะ หาดทราย ไม้พุ่ม เป็นต้น

6.2.6 เขตรักษาสมดุลของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สัญลักษณ์ 6000) มีเนื้อที่ 22 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่ตำบล มีการใช้ที่ดินเป็นป่าไม้ที่พบในพื้นที่เกษตรกรรม ซึ่งอยู่นอกเขตป่าไม้ตามกฎหมาย

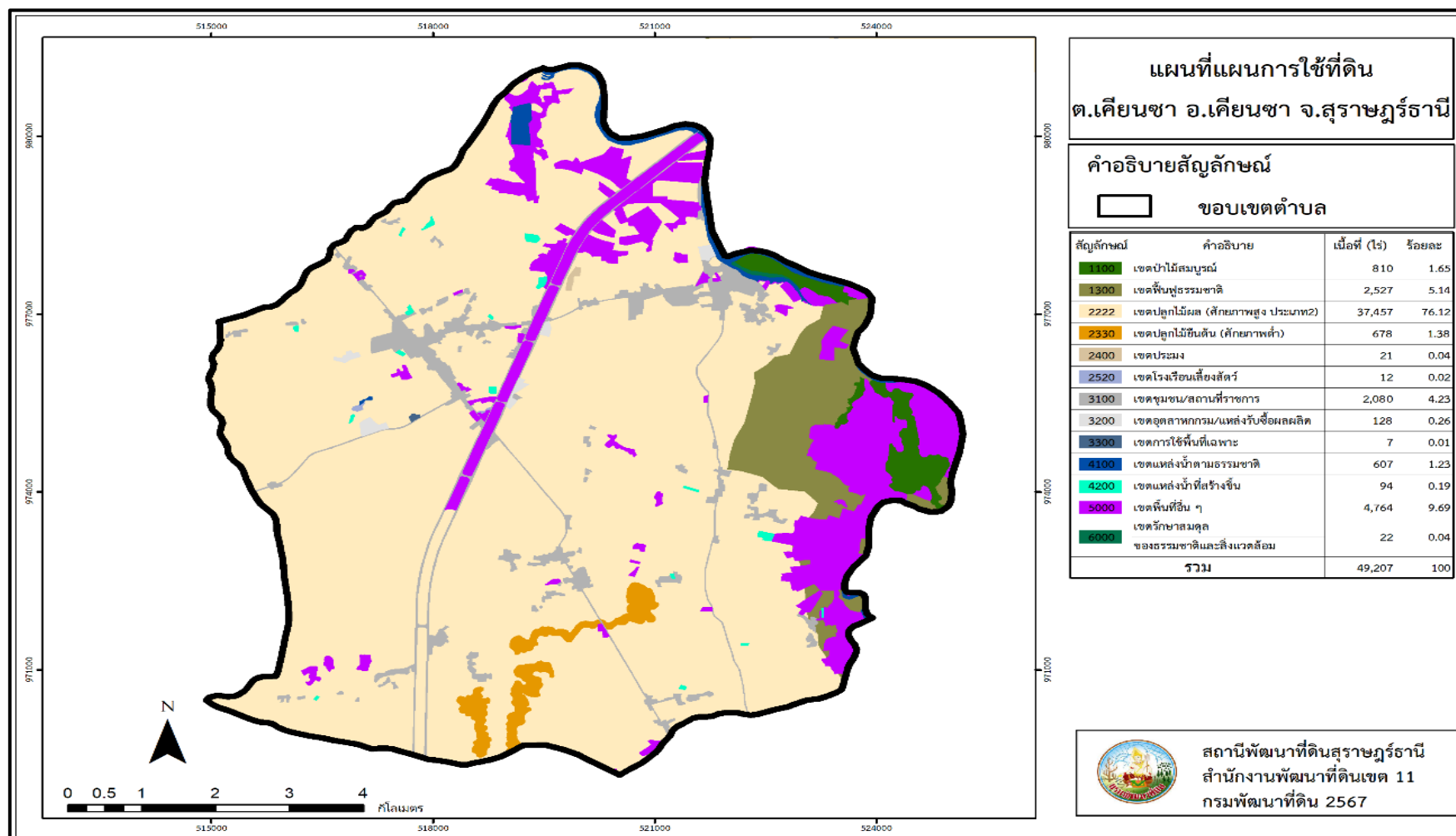
ตารางที่ 6-1 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลเคียนซา อำเภอกะเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

เขตการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
1. เขตป่าไม้	3,337	6.97
1.1 เขตป่าไม้สมบูรณ์	810	1.65
1.2 เขตฟื้นฟูธรรมชาติ	2,527	5.14
2. เขตเกษตรกรรม	56,884	79.38
2.1 เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่2)	37,457	76.12
(1) เขตปลูกไม้ผล (ศักยภาพสูง , ประเภทที่ 2)	37,457	76.12
2.2 เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ	678	1.38
(1) เขตปลูกไม้ยืนต้น (ศักยภาพต่ำ)	678	1.38
2.3 เขตประมง	21	0.04
2.4 เขตโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	12	0.02
3. เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	2,215	4.5
3.1 เขตชุมชน/สถานที่ราชการ	2,080	4.23
3.2 เขตอุตสาหกรรม/แหล่งรับซื้อผลผลิต	128	0.26
3.3 เขตการใช้พื้นที่เฉพาะ	7	0.01
4. เขตแหล่งน้ำ	701	1.42
4.1 เขตแหล่งน้ำตามธรรมชาติ	607	1.23
4.1 เขตแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น	94	0.19
5. เขตพื้นที่อื่นๆ	4,764	9.69
6. เขตรักษาสมดุลของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	22	0.04
รวมเนื้อที่ทั้งหมด	49,207	100.00

หมายเหตุ: เนื้อที่คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

แผนการใช้ที่ดินตำบลเคียนซา อำเภอกียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

รูปที่ 6-1 แผนการใช้ที่ดิน ตำบลเคียนซา อำเภอกียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

บทที่ 7

การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน

7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ภายหลังการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลเคียนซา อำเภอกะเปอร์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี แล้ว จะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

7.1.1 จัดทำเป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณและกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะดำเนินการใน ปีงบประมาณ 2567 ถึงปี 2570

7.1.2 นำแผนการใช้ที่ดินตำบลเคียนซาไปเสนอต่อองค์การบริหารส่วนตำบลเคียนซา เพื่อมีมติ ให้ความร่วมมือในกิจกรรมพัฒนาที่ดินดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในแผนและได้รับการ เชื่อมโยงสู่แผนพัฒนาตำบล

7.1.3 สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี เสนอเป้าหมายและงบประมาณให้รายงานมายัง กรมพัฒนาที่ดิน

7.1.4 กรมพัฒนาที่ดินพิจารณาสนับสนุนงบประมาณกิจกรรมและโครงการตามเป้าหมายที่ กำหนดในแผนการใช้ที่ดิน

7.1.5 สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี นำเสนอต่อที่ประชุมจังหวัด/อำเภอ เพื่อสร้างการรับรู้ และประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานอื่น นำโครงการภายใต้หน่วยงานมาพัฒนาพื้นที่ตามแผนการใช้ที่ดิน กำหนด

7.2 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน

งบประมาณที่กำหนดไว้เป็นการประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรร ให้ดำเนินการ (ตารางที่ 7-1)

เขตเกษตรกรรม

1) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ มีแผนงาน/โครงการปรับปรุงบำรุงดินดังนี้

- (1) การผลิตและส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์
- (2) การพัฒนากลุ่มเกษตรกรให้ใช้สารอินทรีย์แทนสารเคมี
- (3) จัดหาปุ๋ยโดโลไมท์เพื่อเพิ่มผลผลิตแก่เกษตรกร
- (4) การส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยว
- (5) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตเชื้อไตรโคเดอร์มา (พด.14) เพื่อควบคุมโรคพืช

2) พื้นที่แล้งซ้ำซากมีแผนงาน/โครงการบริหารจัดการน้ำดังนี้

- (1)การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

- (2) การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
- (3) เพิ่มศักยภาพสระเก็บน้ำด้วยระบบพลังงานแสงอาทิตย์
- (4) สร้างฝายชะลอน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

3) การชะล้างพังทลายของดินมีแผนงาน/โครงการฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน ดังนี้

- (1) การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
- (2) การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

7.3 กิจกรรมที่จะดำเนินการของหน่วยงานอื่น

7.3.1 เขตเกษตรกรรม

- 1) เขตปลูกไม้ผล และเขตปลูกไม้ยืนต้น
 - (1) ใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดพืชและหาตลาดรองรับ ทั้งในเขตที่เหมาะสมและในเขตที่ไม่เหมาะสมและต้องการปรับเปลี่ยนชนิดพืช (สำนักงานพาณิชย์จังหวัด/สำนักงานสหกรณ์จังหวัด)
 - (2) การอบรมให้ความรู้การเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย (GAP) (กรมวิชาการเกษตร)
 - (3) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้การทำเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (กรมส่งเสริมการเกษตร)
 - (4) สนับสนุนการขุดเจาะน้ำบาดาล (กรมทรัพยากรน้ำบาดาล)
- 2) เขตปศุสัตว์ และเขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
ส่งเสริม/สนับสนุนการปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ (สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด)

7.3.2 เขตแหล่งน้ำ

สนับสนุนการพัฒนาเพื่อเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำ (สำนักงานชลประทานจังหวัด)

7.4 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการดำเนินการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนที่องค์การบริหารส่วนตำบลเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2566 ได้มีความต้องการของประชาชนที่ต้องการให้ดำเนินการเกี่ยวกับแก้ปัญหาดินเสื่อมโทรมและฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน การขาดแคลนน้ำปรับปรุงที่ดินและเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตให้เหมาะสมกับที่ดินรวม 4 รายการ ดังนี้

7.4.1 การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

- 1) โครงการขุดลอกลำน้ำ
- 2) แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

7.4.2 การก่อสร้างฝาย

- 1) ฝายเก็บน้ำถาวร
- 2) ก่อสร้างฝายเก็บน้ำ

เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและแก้ไขปัญหาเชิงพื้นที่ของตำบลเคียนซา กรมพัฒนาที่ดิน ได้วิเคราะห์เบื้องต้น ดังต่อไปนี้

ปัญหาของตำบลเคียนซาในภาพรวมสรุปว่า มีปัญหาสำคัญ 2 ประการ คือ (1) ปัญหาดินเสื่อมโทรมและขาดความอุดมสมบูรณ์ (2) ปัญหาน้ำท่วมขังและการขาดแคลนน้ำ ปัญหาดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของราษฎรในชุมชนโดยรวม

ในกรณีของปัญหาความเสื่อมโทรมของที่ดินนั้นรวมถึง (1) การชะล้างพังทลายของดิน (2) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ สาเหตุเนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ ทำการเกษตรแบบปลูกพืชเชิงเดี่ยวโดยขาดการปรับปรุงดินเป็นระยะเวลานานคุณภาพของดินจึงไม่เหมาะสมต่อการเกษตร

ในส่วนของปัญหาความอุดมสมบูรณ์ของดินที่เกิดขึ้นนั้น เนื่องจากการใช้ที่ดินติดต่อกันเป็นเวลานานโครงสร้างของดินได้มีการเปลี่ยนแปลง ในพื้นที่ที่มีการไถพรวนด้วยเครื่องจักรกลติดต่อกันเป็นระยะเวลานานทำให้ดินแน่นตัว น้ำในดินและอากาศในดินที่เคยมีอยู่สูญหายไป ส่วนธาตุอาหารและอินทรีย์วัตถุก็มีปริมาณลดลงเช่นเดียวกัน เนื่องจากพืชนำไปใช้ และอินทรีย์วัตถุได้สลายตัวไป

ในกรณีของการขาดแคลนนํ้านั้น นอกจากผลการทับถมของตะกอนดินในแหล่งน้ำจืดต้นเขินดังกล่าวข้างต้นแล้ว การที่ประชากรเพิ่มขึ้น กิจกรรมที่ต้องใช้น้ำเพิ่มขึ้น ทำการเกษตรเพิ่มขึ้น รวมทั้งเหตุการณ์ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ เช่น ปริมาณฝนน้อยกว่าปกติ ฝนทิ้งช่วง จนเกิดความแห้งแล้ง การขาดแคลนน้ำจึงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง จำเป็นต้องวางระบบอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อกักน้ำในดินคงความอุดมสมบูรณ์ เพื่อจัดหาน้ำให้แหล่งน้ำต้นทุน โดยวิธีการต่าง ๆ ให้เพียงพอแก่ความต้องการ

ประเด็นหลักจากข้อเสนอให้แก้ไขปัญหาระบบขาดแคลนน้ำและน้ำท่วม สรุปได้ว่ามี 4 ประการ คือ (1) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (2) การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ (3) เพิ่มศักยภาพสระเก็บน้ำด้วยระบบพลังงานแสงอาทิตย์ (4) สร้างฝายชะลอน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

เพื่อตอบสนองข้อเสนอดังกล่าวทั้ง 4 ประการนี้ จากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นที่มีอยู่ในปัจจุบันแล้วสรุปได้ว่า “ไม่สามารถดำเนินการแก้ปัญหาหมู่บ้านใดหมู่บ้านหนึ่งหรือใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่งแล้วจะแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำหรือน้ำท่วมทั้งตำบลได้โดยสิ้นเชิง”

การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำหรือน้ำท่วมต้องดำเนินการทั้งตำบลควบคู่กันทั้งปัญหาการชะล้างพังทลายของดินและปัญหาการขาดแคลนน้ำในพื้นที่ โดยจัดทำโครงการ “การพัฒนาที่ดินและน้ำที่เป็นระบบ” เพื่อให้การใช้ที่ดินสามารถใช้พื้นที่ได้อย่างต่อเนื่องและเกิดประโยชน์ทั้งตัวเกษตรกร ชุมชน เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 7-1 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตเกษตรกรรมที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2568-2572

เขตการใช้ที่ดิน (เขตเกษตรกรรม)	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ
		(บาท)
1.1 เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 678 ไร่	1.ปรับปรุงบำรุงดิน	n/a
	1.1 การผลิตและส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์	n/a
	1.2 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรให้ใช้สารอินทรีย์แทนสารเคมี	n/a
	1.3 จัดหาปุ๋ยโดโลไมท์เพื่อเพิ่มผลผลิตแก่เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน	n/a
	1.4 การส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยวสำหรับไม้ยืนต้น	n/a
	1.5 ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตเชื้อไตรโคเดอร์มา(พด.14)เพื่อควบคุมโรคพืช	n/a
1.2 เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 37,457 ไร่	1.ปรับปรุงบำรุงดิน	n/a
	1.1 การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	n/a
	1.2 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	n/a
	1.3 จัดหาปุ๋ยโดโลไมท์เพื่อเพิ่มผลผลิตแก่เกษตรกรผู้ปลูกไม้ผล	n/a
	1.4 การส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยวสำหรับไม้ผล	n/a
	1.5 ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตเชื้อไตรโคเดอร์มา(พด.14)เพื่อควบคุมโรคพืช	n/a

ตารางที่ 7-1 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน (เขตเกษตรกรรม)	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ (บาท)
1.1 เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 678 ไร่	2.การบริหารจัดการน้ำ	n/a
	2.1 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	n/a
	2.2 พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ	n/a
	2.3 เพิ่มศักยภาพสระเก็บน้ำด้วยระบบพลังงานแสงอาทิตย์(โซลาร์เซลล์)	n/a
	2.4 สร้างฝายชะลอน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	n/a
1.2 เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 37,457 ไร่	2.การบริหารจัดการน้ำ	n/a
	2.1 การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	250,000
	2.2 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	1,000,000
1.1 เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 678 ไร่	3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	5,210,000
	3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	1,460,000
	3.2 การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อปลูกไม้ยืนต้น	3,750,000
1.2 เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 37,457 ไร่	3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	782,850
	3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	32,850
	3.2 การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อปลูกไม้ผล	750,000
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น		18,060,500

ตารางที่ 7-2 สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นในเขตการใช้ที่ดิน

เขตการใช้ที่ดิน	กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น
1. เขตเกษตรกรรม	การแก้ปัญหาดินเสื่อมโทรมฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินและเพิ่มศักยภาพการผลิต
1.1 เขตปลูกไม้ผลเนื้อที่ 37,457 ไร่	1)โครงการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งตามศักยภาพ (สนง.สหกรณ์จังหวัด)
1.2 เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 678 ไร่	2) โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)
	3) โครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (สนง.เกษตรจังหวัด)
	4) โครงการพัฒนาธุรกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน (สนง.การปฏิรูปที่ดินจังหวัด)
	5) โครงการส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่ (สป. กษ) การปรับปรุงที่ดินและเปลี่ยนกิจกรรมการผลิต
	การปรับปรุงที่ดินและเปลี่ยนกิจกรรมการผลิต
	1) โครงการพัฒนาเครือข่ายงานส่งเสริมการเกษตร (สนง.เกษตรจังหวัด)
	2) โครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพองค์กรเกษตรกร (สนง.เกษตรจังหวัด)
	3) โครงการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน (สนง.เกษตรจังหวัด)
	4) โครงการส่งเสริมเกษตรกรรมทางเลือก (สนง.เกษตรจังหวัด)
	5) โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร (สนง.เกษตรจังหวัด)
	6) โครงการส่งเสริมเกษตรผสมผสาน (สนง.เกษตรจังหวัด)
	7) โครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร (สนง.เกษตรจังหวัด)
	8) โครงการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร (สนง.เกษตรจังหวัด)
	9) โครงการธนาคารสินค้าเกษตร (สนง.เกษตรจังหวัด)

ตารางที่ 7-2 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น
	10) โครงการพัฒนาสถาบันเกษตรกรรูปแบบประชารัฐ (สนง.เกษตรจังหวัด)
	11) โครงการศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรและกลุ่มเกษตรกร(สนง.เกษตรจังหวัด)
	12) โครงการผลิตพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิต(สนง.เกษตรจังหวัด)
	13) โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่(สนง.เกษตรจังหวัด)
1.5 เขตปศุสัตว์ เนื้อที่ 12 ไร่	1) โครงการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมฮาลาลด้านปศุสัตว์ (สนง.ปศุสัตว์จังหวัด)
	2) โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงานเกษตร (สนง.ปศุสัตว์จังหวัด)
	3) โครงการออกแบบการปรับเปลี่ยนการใช้น้ำเพื่อการเกษตรตามนโยบาย (กรมชลประทาน)
	4) โครงการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นพื้นที่รับน้ำ (กรมชลประทาน)
2. เขตแหล่งน้ำ เนื้อที่ 701 ไร่	1) โครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาแหล่งน้ำชลประทาน (กรมชลประทาน)
	2) โครงการพัฒนาระบบชลประทานด้วยนวัตกรรม (กรมชลประทาน)
	3) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำ (กรมชลประทาน)
	4) โครงการพัฒนาโครงการชลประทานเดิม (กรมชลประทาน)
	5) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการส่งและระบายน้ำ (กรมชลประทาน)
	6) โครงการจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำในพื้นที่ชลประทานเดิม (กรมชลประทาน)

แผนการใช้ที่ดินตำบลเคียนซา อำเภอกะเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ 7-3 เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณ ตำบลน้ำรอบ อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี แผน 5 ปี (พ.ศ. 2568-2572)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ (บาท)					รวม	หน่วยงานรับผิดชอบ
			2568	2569	2570	2571	2572		2568	2569	2570	2571	2572		
1.เขตเกษตรกรรม	1.ปรับปรุงบำรุงดิน													n/a	
1.1 เขตปลูกไม้ผลเนื้อที่ 37,457 ไร่	1.1 การผลิตและส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์	ราย	102	102	102	102	104	512	51,200	51,200	51,200	51,200	51,200	n/a	พด.
	1.2 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรให้ใช้สารอินทรีย์แทนสารเคมี	กลุ่ม	5	5	5	5	5	25	17,000	17,000	17,000	17,000	17,000	n/a	พด.
	1.3 จัดหาปุ๋ยโดโลไมท์เพื่อเพิ่มผลผลิตแก่เกษตรกรผู้ปลูกไม้ผล	ตัน	111	111	111	111	111	555	188,700	188,700	188,700	188,700	188,700	n/a	พด.
	1.4 การส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยวสำหรับไม้ผล	ไร่	222	222	222	222	222	1,110	3,330	3,330	3,330	3,330	3,330	n/a	พด.
	1.5 ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตเชื้อไตรโคเดอร์มา(พด. 14)เพื่อควบคุมโรคพืช	ไร่	100	100	100	100	100	500	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000	n/a	พด.

แผนการใช้ที่ดินตำบลเคียนซา อำเภอกะเปอร์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ 7-3 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ (บาท)					รวม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			2568	2569	2570	2571	2572		2568	2569	2570	2571	2572		
	1.ปรับปรุงบำรุงดิน													n/a	
1.2 เขตปลูก ไม้ยืนต้น เนื้อที่ 678 ไร่	1.1 การส่งเสริมการผลิตและการ ใช้สารอินทรีย์	ราย	20	20	20	20	20	100	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	n/a	พด.
	1.2 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้ สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทาง การเกษตร	กลุ่ม	2	2	2	2	2	10	6,800	6,800	6,800	6,800	6,800	n/a	พด.
	1.3 จัดหาปุ๋ยโดโลไมท์เพื่อเพิ่ม ผลผลิตแก่เกษตรกรผู้ปลูกไม้ยืนต้น	ตัน	50	50	50	50	50	250	85,000	85,000	85,000	85,000	85,000	n/a	พด.
	1.4 การส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ดิน เปรี้ยวสำหรับไม้ยืนต้น	ไร่	100	100	100	100	100	500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	n/a	พด.
	1.5 ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต เชื้อไตรโคเดอร์มา(พด.14)เพื่อ ควบคุมโรคพืช	ไร่	50	50	50	50	50	250	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	n/a	พด.

แผนการใช้ที่ดินตำบลเคียนซา อำเภอกะเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ 7-3 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ (บาท)					รวม	หน่วยงานรับผิดชอบ
			2568	2569	2570	2571	2572		2568	2569	2570	2571	2572		
	2.การบริหารจัดการน้ำ													n/a	
1.1 เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 37,457 ไร่	2.1 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	ราย	40	40	40	40	40	200	800,000	800,000	800,000	800,000	800,000	n/a	พด.
	2.2 พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ	ราย	40	40	40	40	40	200	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000	n/a	พด.
	2.3 เพิ่มศักยภาพสระเก็บน้ำด้วยระบบพลังงานแสงอาทิตย์ (โซลาร์เซลล์)	ราย	20	20	20	20	20	100	400,000	400,000	400,000	400,000	400,000	n/a	พด.
	2.4 สร้างฝายชะลอน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	ราย	5	5	5	5	5	25	350,000	350,000	350,000	350,000	350,000	n/a	พด.

แผนการใช้ที่ดินตำบลเคียนซา อำเภอกะเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ 7-3 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ (บาท)					รวม	หน่วยงานรับผิดชอบ
			2568	2569	2570	2571	2572		2568	2569	2570	2571	2572		
	2.การบริหารจัดการน้ำ													n/a	
1.2 เขตปลูกไม้ยืนต้นเนื้อที่ 678 ไร่	2.1 การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	ราย	20	20	20	20	20	100	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	n/a	พด.
	2.2 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	ราย	10	10	10	10	10	50	200,000	200,000	200,000	200,000	200,000	n/a	พด.

แผนการใช้ที่ดินตำบลเคียนซา อำเภอกะเนียน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ 7-3 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ (บาท)					รวม	หน่วยงานรับผิดชอบ
			2568	2569	2570	2571	2572		2568	2569	2570	2571	2572		
	3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน													n/a	
1.1 เขตปลูกไม้ผลเนื้อที่ 37,457 ไร่	3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	กล้า	80,000	80,000	80,000	80,000	80,000	80,000	292,000	292,000	292,000	292,000	292,000	n/a	พด.
	3.2 การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อปลูกไม้ยืนต้น	ไร่	500	500	500	500	500	2,500	750,000	750,000	750,000	750,000	750,000	n/a	พด.

แผนการใช้ที่ดินตำบลเคียนซา อำเภอกะปง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ 7-3 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ (บาท)					รวม	หน่วยงานรับผิดชอบ
			2568	2569	2570	2571	2572		2568	2569	2570	2571	2572		
	3. การฟื้นฟูและป้องกัน การชะล้างพังทลายของ ดิน													n/a	
1.2 เขต ปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 678 ไร่	3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อ การอนุรักษ์ดินและน้ำ	กล้า	9,000	9,000	9,000	9,000	9,000	45,000	6,570	6,570	6,570	6,570	6,570	n/a	พด.
	3.2 การจัดทำระบบ อนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อ ปลูกไม้ยืนต้น	ไร่	100	100	100	100	100	500	150,000	150,000	150,000	150,000	150,000	n/a	พด.
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น														n/a	

หมายเหตุ: งบประมาณที่กำหนดไว้เป็นการประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

เอกสารอ้างอิง

- กรมการพัฒนาชุมชน. 2567. ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) รายจังหวัด รายอำเภอ และรายตำบล ปี 2565. แหล่งที่มา :<https://ebmn.cdd.go.th/>. 1 มิถุนายน 2566.
- กรมส่งเสริมการเกษตร. 2566. จำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จำแนกรายจังหวัด รายอำเภอ และรายตำบล (ณ เดือนมกราคม พ.ศ. 2566). แหล่งที่มา :<http://mvoms2.gistda.or.th/>. 15 พฤษภาคม 2566
- กรมทรัพยากรน้ำบาดาล. 2566. ปริมาณน้ำและจำนวนบ่อบาดาล ปี 2565. แหล่งที่มา :<http://app.dgr.go.th/newpasutara/xml/search.php>, 26 พฤษภาคม 2566.
- กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน. 2566. แผนที่สภาพการใช้ที่ดิน ปี 2566 (ไฟล์ข้อมูล). กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวง เกษตรและสหกรณ์, กรุงเทพฯ.
- กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน. 2566. แผนที่ทรัพยากรดิน (ไฟล์ข้อมูล). กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวง เกษตรและสหกรณ์, กรุงเทพฯ.
- กรมอุตุนิยมวิทยา. 2566. ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยคาบ 30 ปี พ.ศ. 2537-2566 (ไฟล์ข้อมูล). กรมอุตุนิยมวิทยา กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, กรุงเทพฯ.
- บัณฑิต ต้นศิริ และ คำรณ ไทรพิภ. 2542. คู่มือการประเมินคุณภาพที่ดิน. กองวางแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน.
- สำนักเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผนที่. 2566. แผนที่ขอบเขตตำบล ปี 2564 (ไฟล์ข้อมูล). กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรุงเทพฯ.
- สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง. 2566. รายงานสถิติจำนวนประชากรและบ้าน รายจังหวัด รายอำเภอ และรายตำบล (ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2565). แหล่งที่มา :<https://stat.boradopa.go.th/stat/statnew/statyear/#/TableTemplate/Area/statpop>. 1 พฤษภาคม 2566.
- องค์การบริหารส่วนตำบลเคียนซา. 2566. วิสัยทัศน์พันธกิจ. แหล่งที่มา: <http://www.khiansa.go.th/index.php>, 1 พฤษภาคม 2566.

สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี

เลขที่ ๑๒ ม.๘ ต.ท่าอุแท อ.กาญจนดิษฐ์ จ.สุราษฎร์ธานี ๘๔๓๔๐

Email: sni01@ldd.go.th Fax.๐๗๗ ๕๕๐ ๗๕๕ โทรศัพท์ ๐๗๗ ๕๕๓ ๐๖๘